

Projekt

z dnia 7 marca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE**

z dnia 2024 r.

w sprawie „Oceny Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa za 2023 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688) oraz art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938, 2760) Rada Miejska w Tarnowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa za 2023 rok” w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Tarnowie

Jakub Kwaśny

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Tarnowie
z dnia 2024 r.

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ GMINY MIASTA TARNOWA ZA 2023 ROK

Tarnów, marzec 2024 rok

SPIS TREŚCI

Lp.	Tytuł rozdziału	Strona
1.	Wprowadzenie	3
2.	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Miasta Tarnowa	3
3.	Ogólne dane o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia udzielanych w Gminie Miasta Tarnowa	11
4.	Osoby i rodziny korzystające z pomocy i wsparcia udzielanych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w ramach zadań gminy	14
5.	Osoby i rodziny korzystające z pomocy i wsparcia udzielanych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w ramach zadań powiatu	18
6.	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	24
7.	Kadra Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	33
8.	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	37
9.	Zatrudnienie pomocnicze w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	38
10.	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia funkcjonujące na terenie Gminy Miasta Tarnowa	39
11.	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie Gminy Miasta Tarnowa	52
12.	Aktywność projektowo - konkursowa Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i nadzorowanych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	56
13.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	60
14.	Wnioski końcowe i rekomendacje	62

1. WPROWADZENIE

Ocena zasobów pomocy społecznej jest dokumentem przygotowywanym każdego roku przez Gminę Miasta Tarnowa. Obowiązek ten wynika z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dokument powstaje na bazie analizy lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która winna obejmować infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena zawiera również informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej, rodzajach ich problemów oraz ich rozkładzie ilościowym. Analizowane zasoby mogą również obejmować zakres spraw, które są istotne z punktu widzenia realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Dane przedstawione w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa za 2023 rok dotyczą terytorium obejmującego swym zasięgiem Gminę Miasta Tarnowa. Miasto leży w Małopolsce, jest drugą w województwie aglomeracją miejską po Krakowie. Tarnów jest miastem na prawach powiatu zajmującym powierzchnię 72 kilometrów kwadratowych. Jest usytuowany w północno-wschodniej części województwa, przy drodze międzynarodowej E4 oraz autostradzie A4 na linii wschód-zachód. Stanowi administracyjno-gospodarczo-kulturalne i edukacyjne centrum regionu.

Przedstawione w dokumencie dane umożliwiają sformułowanie konkretnych wniosków i rekomendacji, a co za tym idzie, pozwalają na podejmowanie decyzji o kierunkach działań, jakie w ramach lokalnej polityki społecznej powinny być podejmowane. Dokument wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na kolejny rok.

Skuteczna polityka społeczna powinna opierać się na rozpoznaniu faktycznych zjawisk i problemów społecznych występujących w danej społeczności lokalnej. „Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok”, jako merytoryczny dokument niezbędny do kreowania polityki społecznej w mieście Tarnowie, ma za zadanie sprzyjać poprawie efektywności i skuteczności działań nakierowanych na minimalizowanie niekorzystnych zjawisk i rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów.

2. DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE MIASTA TARNOWA

Według danych ewidencji prowadzonej przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa w 2023 r. Tarnów liczył 100 534 mieszkańców, z czego 53 739 osób stanowiły kobiety, a 46 795 mężczyźni. W 2023 r. w Tarnowie zarejestrowano 265 cudzoziemców.

Przytaczając statystyki Urzędu Stanu Cywilnego, stwierdzić należy, że w Tarnowie odnotowano w roku oceny mniejszą liczbę zawieranych małżeństw i zgonów oraz urodzeń. W ubiegłym roku „tak” powiedziało sobie 610 par, z czego 260 zdecydowały się na ślub cywilny, a 226 na ślub kościelny (konkordatowy). W drodze transkrypcji aktu zagranicznego sporządzone zostały 124 akty. Jest to spadek o 13 aktów małżeństwa sporządzonych w stosunku do 2022 r., kiedy to zawarto 623 śluby.

Liczba rozwodów i urodzeń kształtowała się na podobnym poziomie jak w 2022 r. Przeprowadzono 258 orzeczeń sądowych dotyczących zakończenia formalnego związku, zarejestrowano 7 separacji i jedno orzeczenie o jej zniesieniu. Sporządzono 1 688 aktów urodzenia, z czego 1 309 były to dokumenty dzieci urodzonych w Tarnowie, a 379 wpisy aktów zagranicznych do polskich ksiąg. W roku 2022 sporządzono 1860 aktów urodzenia, widoczny jest zatem znaczny spadek urodzeń.

Dzięki unormowanej sytuacji pandemicznej odnotowano zmniejszoną liczbę zgonów. Urząd Stanu Cywilnego zarejestrował 1 844 akty zgonu w Tarnowie, przy czym w 2022 r. było aż 2 103 aktów zgonów. Powrócono zatem do „notowań” rejestrowanych w 2018 i 2019 r., czyli przed wybuchem pandemii.

Struktura ludności Tarnowa w minionym roku przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 15 543 osoby w tym: 7 680 kobiet, osoby w wieku produkcyjnym 56 493 osoby, w tym: 26 981 kobiet, a w wieku poprodukcyjnym 28 498 osób, w tym: 19 078 kobiet. W latach 2022 – 2023 liczba ludności spadła o 1 441 osób. Ludność w wieku produkcyjnym w 2023 r. w stosunku do 2022 r. zmalała o 1 336 osób. Natomiast liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wzrosła w porównaniu do 2022 r. o 287 osób.

Wśród czynników, które wpływają na zmniejszanie się liczby mieszkańców, wymienić można malejący i niski przyrost naturalny, emigracje do większych miast czy do innych krajów, jak również brak decyzji o meldowaniu się w mieście Tarnowie przez osoby, które decydują się na trwałe zamieszkanie w mieście.

Udział dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie mieszkańców wyniósł 15,46%. Dostrzegalny jest coraz bardziej dynamiczny proces starzenia się tarnowskiego społeczeństwa.

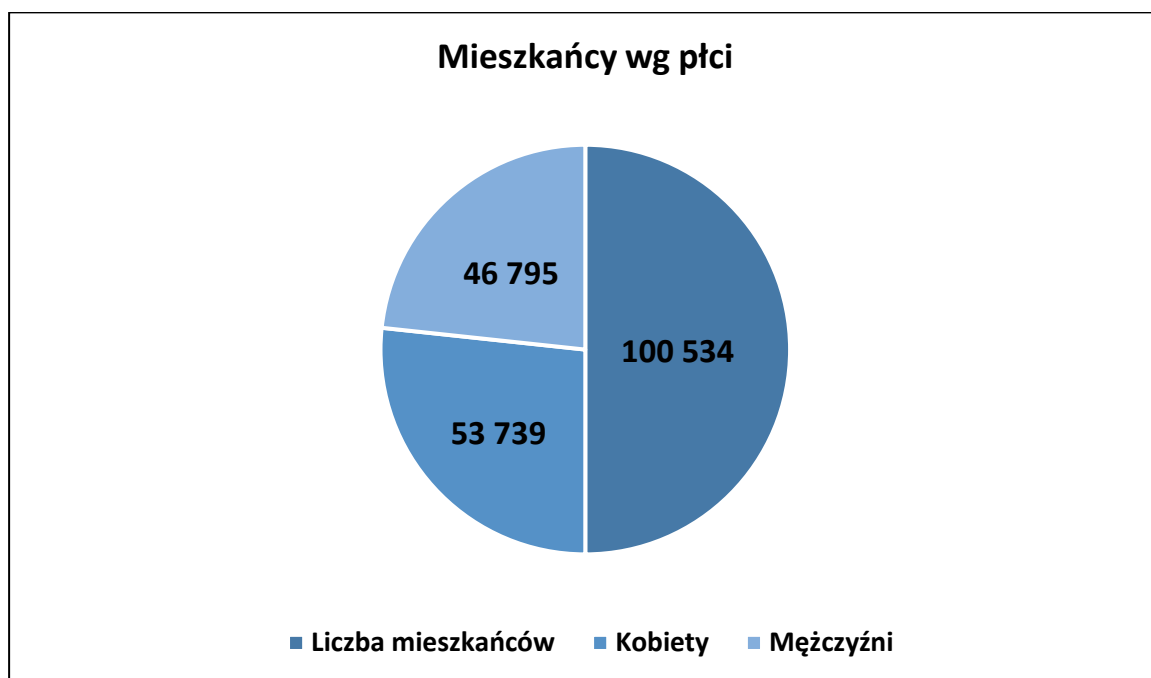
Mówiąc o sytuacji społecznej, nie można pominąć zagadnienia bezrobocia. Według stanu na koniec grudnia 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie zarejestrowane były 2 103 osoby bezrobotne z terenu miasta Tarnowa, to o 7% mniej niż w końcu 2022 r. Z analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy wynika, że ten nieduży spadek bezrobocia zaobserwowany w 2023 r. jest dowodem na unormowanie się lokalnego rynku pracy. Spadek liczby bezrobotnych nie dotyczył wszystkich grup osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ponieważ nieznacznie, o 8 osób, wzrosła liczba bezrobotnych do 25. roku życia. W pozostałych szczególnych grupach bezrobocie spadło. Odnotowany stan bezrobocia na koniec 2023 r. jest jednym z najniższych zanotowanych w okresie ostatnich 33 lat, czyli od początku monitorowania bezrobocia rejestrowanego. Spadek bezrobocia w roku sprawozdawczym nastąpił dzięki zmniejszonemu napływowi osób bezrobotnych do ewidencji. W porównaniu do 2022 r. liczba osób rejestrujących się zmniejszyła się o 281 osób. Liczba osób wyłączonych z rejestrów zmalała o 142 osoby. W latach 2022 oraz 2023 można zauważyć zwiększoną liczbę rejestrujących się cudzoziemców. Ma to oczywiście bezpośredni związek z nadzwyczajną sytuacją stanowiącą konsekwencję agresji Rosji na Ukrainę i znaczną liczbą obywateli ukraińskich, jaka przybyła do Polski. Od początku wojny w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie zarejestrowano 877 obywateli Ukrainy, jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, oznaczająca udział bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo, na koniec grudnia 2023 r. kształtowała się na poziomie 4,1% i była o 0,3% niższa niż w końcu 2022 r. Tym samym stopa bezrobocia na koniec 2023 r. dla miasta Tarnowa była jedną z najniższych w najnowszej historii pomiaru tego wskaźnika.

Z zagadnieniem bezrobocia ściśle wiąże się kwestia rozwoju, bądź nie, podmiotów gospodarczych. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w sekcji PKD w 2023 r. zarejestrowanych było 13 059 podmiotów gospodarczych.

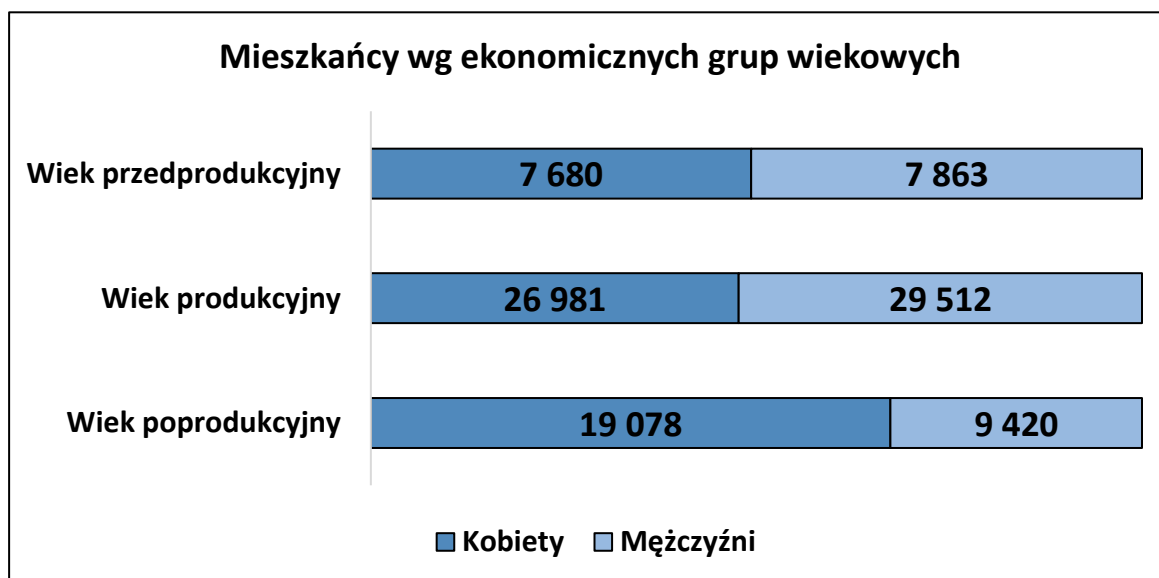
W celu przejrzystego pokazania analizowanych zakresów tematycznych w pierwszej części przedstawiono w formie graficznej najistotniejsze dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku).

Diagram nr 1. Liczba mieszkańców Tarnowa w roku oceny z podziałem na płeć

Źródło: opracowanie własne

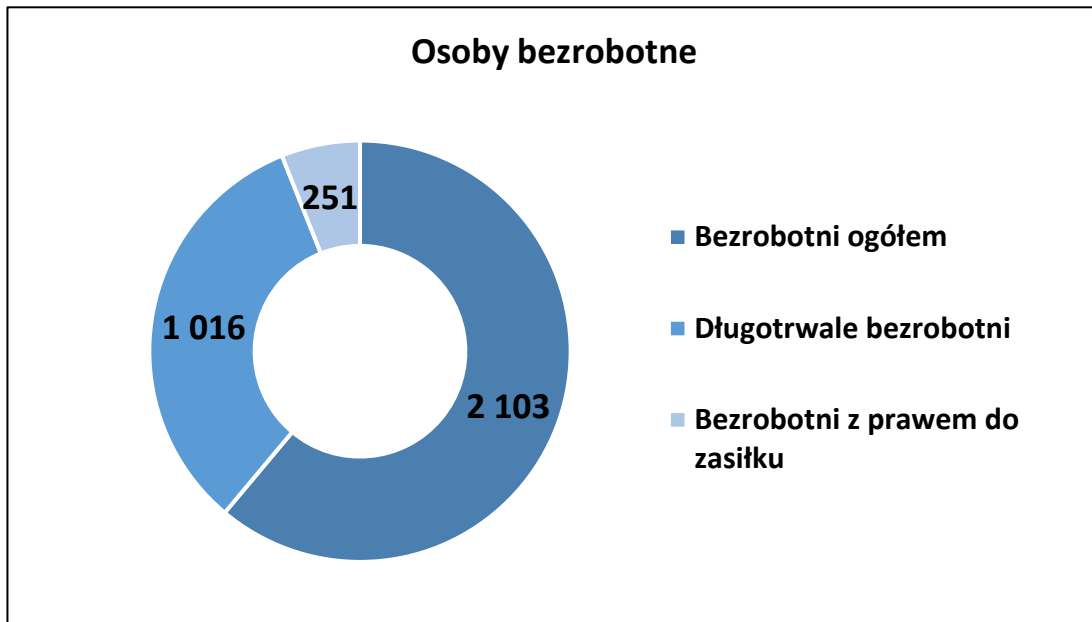
Diagram nr 2. Liczba mieszkańców Tarnowa w roku oceny wg ekonomicznych grup wiekowych¹

Źródło: opracowanie własne

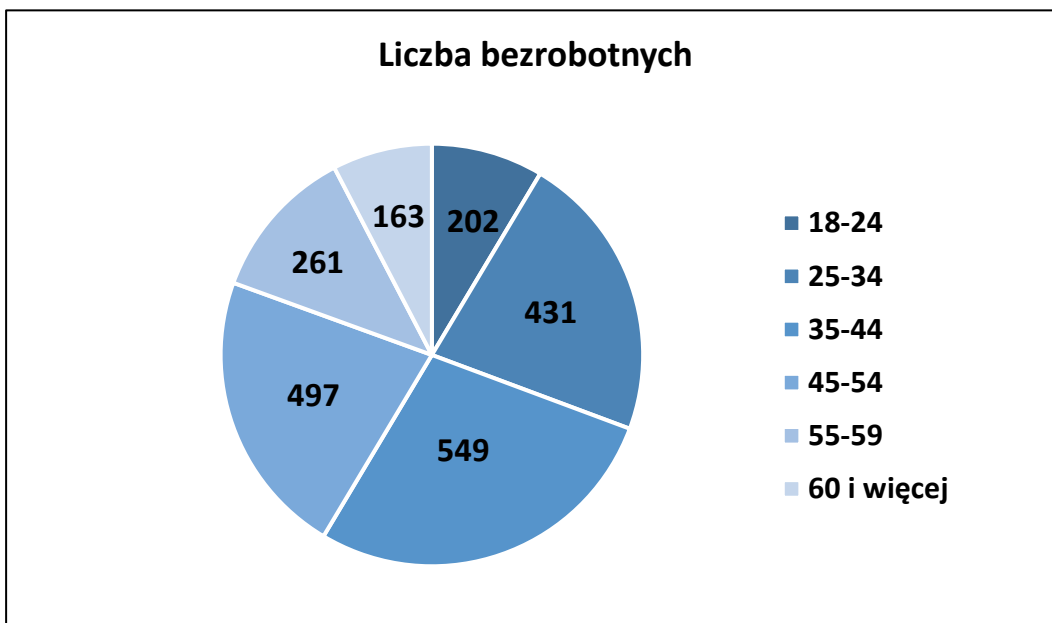
¹ W diagramie nr 2 wiek produkcyjny dotyczy: kobiet w wieku 18-59 lat, mężczyzn 18-64 lat; wiek poprodukcyjny dotyczy: kobiet w wieku 60 i więcej, mężczyzn 65 i więcej.

Diagram nr 3. Ogólna liczba osób bezrobotnych w roku oceny

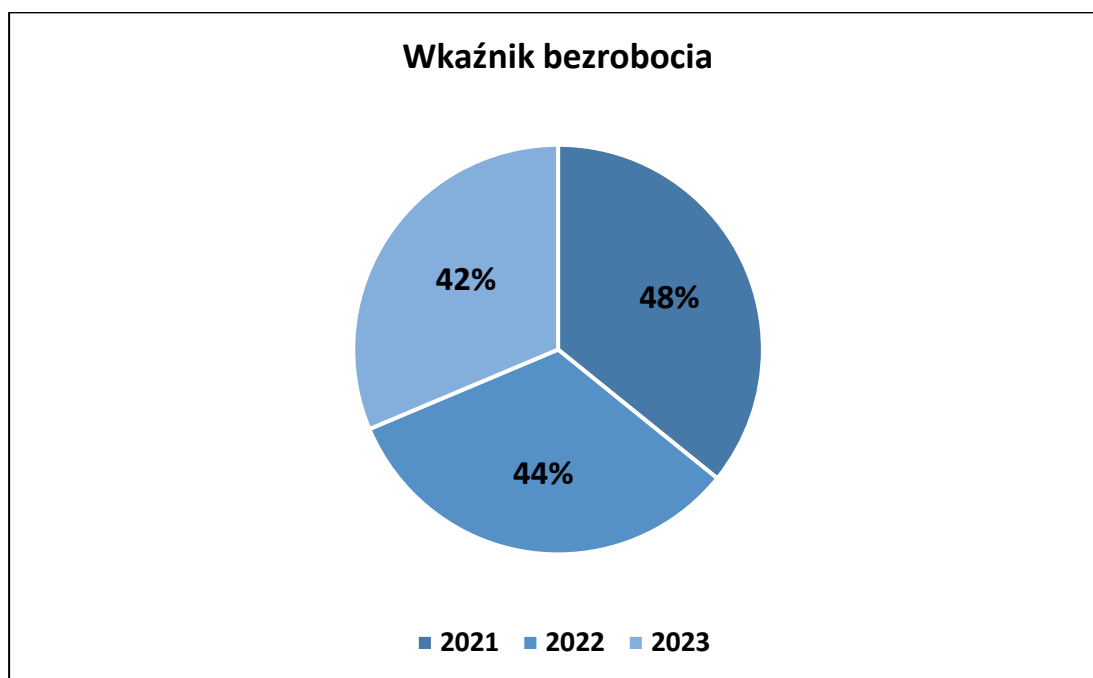
Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 4. Liczba osób bezrobotnych w roku oceny z podziałem na grupy wiekowe

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 5. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej w latach 2021 – 2023

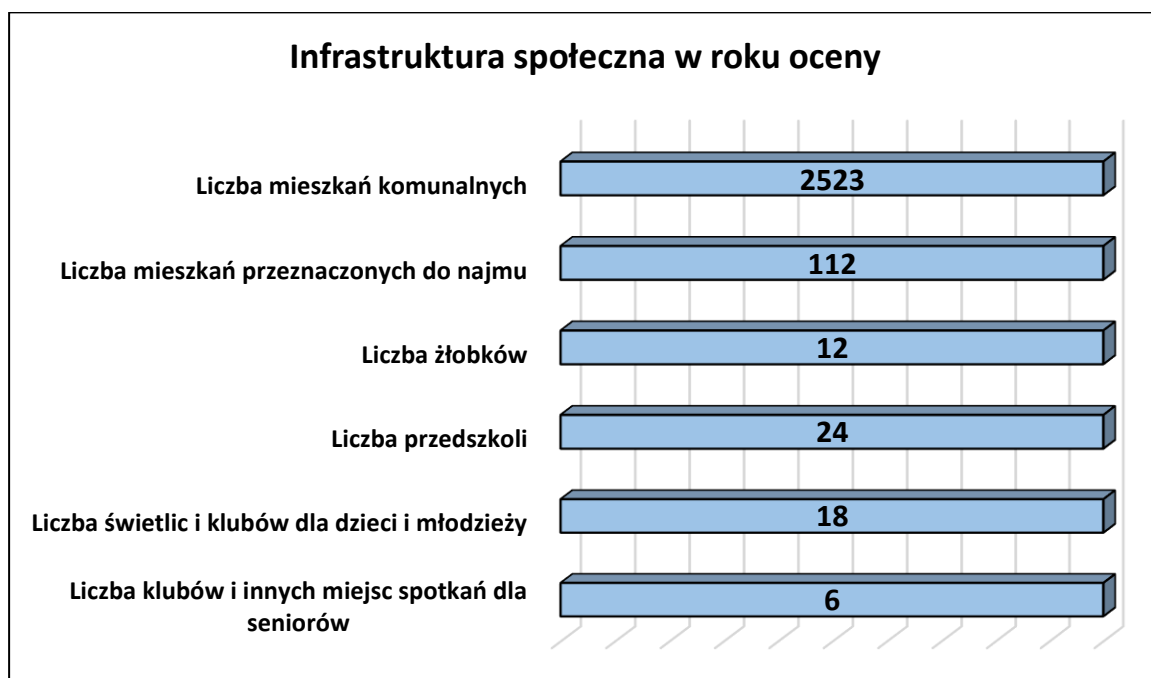

Źródło: opracowanie własne

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej obliczony został jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Druga część analizy dotyczy sytuacji społecznej. W celu zobrazowania zmian dokonujących się w Gminie Miasta Tarnowa (GMT) na przestrzeni lat 2022 – 2023 w formie graficznej i tabelarycznej zobrazowane zostały najistotniejsze trendy w tym zakresie, jak również przedstawiono prognozę na 2024 r.

Diagram nr 6. Najważniejsze elementy infrastruktury społecznej w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

Analizowane poniżej elementy obejmują, oprócz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, również inne podmioty wykonujące zadania w obszarze pomocy społecznej.

Tabela nr 1. Infrastruktura społeczna

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA			
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	2 300	2 523	2 425
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	131	120	120
w tym z wiersza 1:	164	133	163
Liczba mieszkań przeznaczonych do najmu socjalnego (lokali)			
Liczba oczekujących na mieszkanie przeznaczone do najmu socjalnego	221	234	234
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu do najmu socjalnego ²	19	12	12
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	6 ³	6
Liczba hospicjów	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

² Łącznie wyroki eksmisyjne z orzeczonym prawem do najmu lokalu socjalnego i listy osób uprawnionych do wynajmu lokalu do najmu socjalnego z tytułu osiągnięcia bardzo niskich dochodów.

³ Na terenie miasta Tarnowa funkcjonowało pięć klubów seniora działających w ramach Międzysiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej (MCAS) realizowanych na zlecenie GMT przez organizacje pożytku publicznego wyłonione w otwartym konkursie ofert i współfinansowane z budżetu GMT: MCAS Złoty Wiek, MCAS Uniwersytet Trzeciego wieku przy Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie, MCAS SIEMACHA Spot Nestor, MCAS KANON, MCAS Krzyż. Od 1 stycznia 2023 r. rozpoczął funkcjonowanie w ramach struktury organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Klub Senior+.

W roku oceny, oprócz wykazanych w tabeli klubów i miejsc spotkań dla seniorów w Tarnowie, funkcjonowały również inne podmioty zajmujące się rozwojem życia kulturalnego, oświatowego, towarzyskiego i rekreacyjnego osób starszych, w tym:

1. Klub Seniora "Cafe Pod Jesienną Różą" prowadzony przez Stowarzyszenie Srebrne Skronie. Klub zrzesza przede wszystkim pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta przy ul. Szpitalnej 53.
2. Twórczy Klub Seniora przy Parafii Św. Maksymiliana Marii Kolbego.
3. Klub Seniora przy Fundacji Kromka Chleba.

Jako uzupełnienie danych zawartych w zestawieniu tabelarycznym, poniżej przedstawione zostały istotne zagadnienia z zakresu infrastruktury społecznej.

Realizacja lokalnego programu „Mieszkanie za remont”

W 2023 r. kontynuowano wynajem lokali mieszkalnych za remont przeznaczonych dla mieszkańców miasta, którzy posiadali zbyt małe środki finansowe na zakup lokalu, ale dysponowali wystarczającą kwotą na wykonanie remontu lokalu we własnym zakresie i legitymowali się dochodami, które zostały określone w uchwale Nr XVIII/194/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 października 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2019 r., poz. 7572 z późn. zm.). W 2023 r. zostały zrealizowane 2 edycje miejskiego programu „Mieszkanie za remont”, tj. VIII i IX.

Łącznie do obu edycji wpłynęło 111 wniosków za remont, pustostanów do remontu było 40 i wydano 33 skierowania. Uruchomienie programu w sposób pośredni wpłynęło na realizację uprawnień do wynajmu lokali z mieszkaniowego zasobu miasta na rzecz osób objętych listami poprzez wynajem na ich rzecz lokali przeznaczonych do remontu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy. W 2023 r. na rzecz osób objętych listami wynajęto 14 lokali. Wynajem lokali w tej formie będzie kontynuowany w kolejnych latach.

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o. o. w Tarnowie (MZB) w dniu 31 lipca 2023 r. oddał do użytku nowy budynek mieszkalny przy ul. Krzyskiej 17B w Tarnowie z 62 mieszkaniami z przeznaczeniem m.in. dla osób niepełnosprawnych. Zasiedlonych zostało 47 lokali na rzecz osób posiadających uprawnienia do wynajmu lokalu na czas nieoznaczony oraz na rzecz najemców komunalnych, którzy złożyli wnioski o zamianę lokalu ze względu na ograniczenia wynikające z barier architektonicznych w dotychczasowym miejscu zamieszkania i posiadający odpowiednie orzeczenia o niepełnosprawności. Natomiast 15 lokali mieszkalnych Prezydent przekazał do dyspozycji CUS w Tarnowie na cele mieszkań chronionych dla osób potrzebujących wsparcia.

MZB planuje realizację kolejnych inwestycji w Tarnowie. Pierwszą z nich jest budowa nowego budynku mieszkalnego, wielorodzinnego, który zostanie zlokalizowany przy ul. Krzyskiej, na terenie obecnych baraków – ul. Krzyska 13 i 13A. Projekt obejmuje 88 mieszkań, garaż podziemny, infrastrukturę techniczną oraz zagospodarowanie terenu.

Ponadto MZB zlecił opracowanie dokumentacji na przebudowę budynku mieszkalnego przy ul. Tuchowskiej 76 w Tarnowie. Planowane jest zwiększenie liczby mieszkań z obecnych 19 do 30–42.

Realizacja rządowego programu „Mieszkanie na Start”

W 2023 r. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego rozpoczęło realizację przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego przy ul. Jarej - Błotnej w Tarnowie stanowiącego budowę sześciu budynków mieszkalnych z 109 lokalami mieszkalnymi na wynajem osobom wskazanym przez gminę spełniającym warunki określone w art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 304). Budowa finansowana jest przy udziale gminy, wsparciu finansowym z Rządowego Programu Rozwoju Mieszkalnictwa i Banku Gospodarstwa Krajowego. Równocześnie rozpoczął się nabór osób chętnych do wynajęcia budowanych lokali. Planowany termin oddania do użytkowania i zasiedlenia budynków przewidziany jest w II kwartale 2025 r.

W roku oceny Centrum Usług Społecznych w Tarnowie rozpoczęło nabór wniosków o dopłaty do czynszu „Mieszkanie na Start” od najemców lokali w budynku przy ul. Sportowej 7B, którego investorem było Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, które zawarło z gminą ww. umowę o przystąpieniu do programu „Mieszkanie na Start”. Najemcy 50 nowych mieszkań mogli ubiegać się o dopłatę do czynszu realizowaną przez okres 15 lat ze środków pochodzących z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego. Dopłatę mógł uzyskać najemca spełniający określone w przepisach kryterium dochodowe.

W 2023 r. wydano 34 decyzje administracyjne przyznające dopłaty do czynszu, wydatkowano łączną kwotę 81 604 zł. Minimalna wysokość wypłaconej dopłaty do czynszu wynosiła 142,94 zł, natomiast maksymalna 384,24 zł.

Tabela nr 2. Infrastruktura opieki nad dziećmi

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
INFRASTRUKTURA OPIEKI NAD DZIEĆMI			
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	11	12	12
Liczba miejsc w żłobkach ogółem	600	644	644
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	24	24	24
Liczba miejsc w przedszkolach ogółem	3 093	3 080	3 080
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży ogółem	18	18	18

Źródło: opracowanie własne

Realizacja działań podejmowanych pod kątem zaspokojenia potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży

Tarnowskie przedszkola publiczne zapewniają miejsca wszystkim chętnym dzieciom. Po zakończonej rekrutacji na rok szkolny 2022/2023 pozostały 52 wolne miejsca. Liczba świetlic szkolnych jest utrzymywana na poziomie lat ubiegłych i zaspokaja potrzeby mieszkańców. W roku oceny kontynuowano działania mające na celu podnoszenie jakości świadczonych usług edukacyjnych oraz poprawę bazy dydaktyczno-wychowawczej szkół.

Podejmowano liczne działania mające na celu podnoszenie jakości świadczonych usług edukacyjnych oraz poprawę bazy dydaktyczno-wychowawczej szkół. Działania te finansowano ze środków własnych gminy przy wykorzystaniu różnych grantów.

Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa (UMT) realizował w roku oceny także wiele programów. Wśród nich program rządowy „Laptop dla ucznia”, jego celem było wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju kompetencji cyfrowych. W ramach realizowanego przez Ministerstwo Cyfryzacji programu przekazanych zostało 867 laptopów o łącznej wartości: 2 520 993,24 zł. Programem objętych zostało 19 publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa. Laptopy przekazano na własność uczniom klas czwartych.

Szkoły, dla których GMT jest organem prowadzącym, otrzymały również środki finansowe z takich programów rządowych jak: Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, z którego w 2023 r. skorzystało 7 szkół GMT na łączną kwotę dotacji w wysokości 74 499,80 zł, za które zakupione zostały nowości wydawnicze oraz sprzęt komputerowy; Aktywna Tablica - w ramach programu udzielono wsparcia finansowego na zakup sprzętu oraz pomocy dydaktycznych dla uczniów 4 tarnowskich szkół, łączna kwota wykorzystanej dotacji to 56 000 zł; Wektory Życia - program wsparcia finansowego przeznaczony na zajęcia psychoedukacyjne. Z tej formy wsparcia skorzystało w 2023 r. 9 szkół ponadpodstawowych na łączną kwotę dotacji w wysokości 19 759,24 zł.

Wśród podjętych działań, mających na celu poprawę społecznego funkcjonowania dzieci i młodzieży, na uwagę zasługuje projekt „Mobilny konsultant”. Był to pilotażowy program realizowany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie. Mobilny konsultant to nauczyciel posiadający gruntowne przygotowanie i doświadczenie jako pedagog specjalny, ale także logopeda, co umożliwiało udzielanie pomocy adekwatnej do potrzeb zarówno z zakresu terapii pedagogicznej, jak i logopedycznej. Szkoły najczęściej zwracały się o wsparcie w pomocy dzieciom i młodzieży ze spektrum autyzmu czy z zespołem Aspergera. Przedszkola z kolei najczęściej prosiły o konsultacje logopedyczne dla dzieci z zaburzeniami komunikacji, niepełną mową czy też dla dzieci, z którymi były poważne problemy wychowawcze. Poradnia uruchomiła również konsultacje telefoniczne dla rodziców.

3. OGÓLNE DANE O OSOBACH I RODZINACH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA UDZIELANYCH W GMINIE MIASTA TARNOWA

Pomoc i wsparcie w ramach systemu pomocy społecznej w Gminie Miasta Tarnowa w 2023 r. uzyskało 3 909 osób. W roku oceny, w stosunku do 2022 r., liczba ta zmniejszyła się o pół tysiąca osób. Natomiast liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 40 osób. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 1 331 osób, co oznaczało spadek w stosunku do 2022 r. o 56 osób.

Poniżej przedstawione zostały w formie graficznej - dane dotyczące roku oceny – i tabelarycznej - szczegółowe dane z całego okresu sprawozdawczego wraz z prognozą dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w tym: w podziale na wiek i płeć, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe.

Diagram nr 7. Liczba rodzin i osób w tych rodzinach, którym w roku oceny przyznano świadczenia

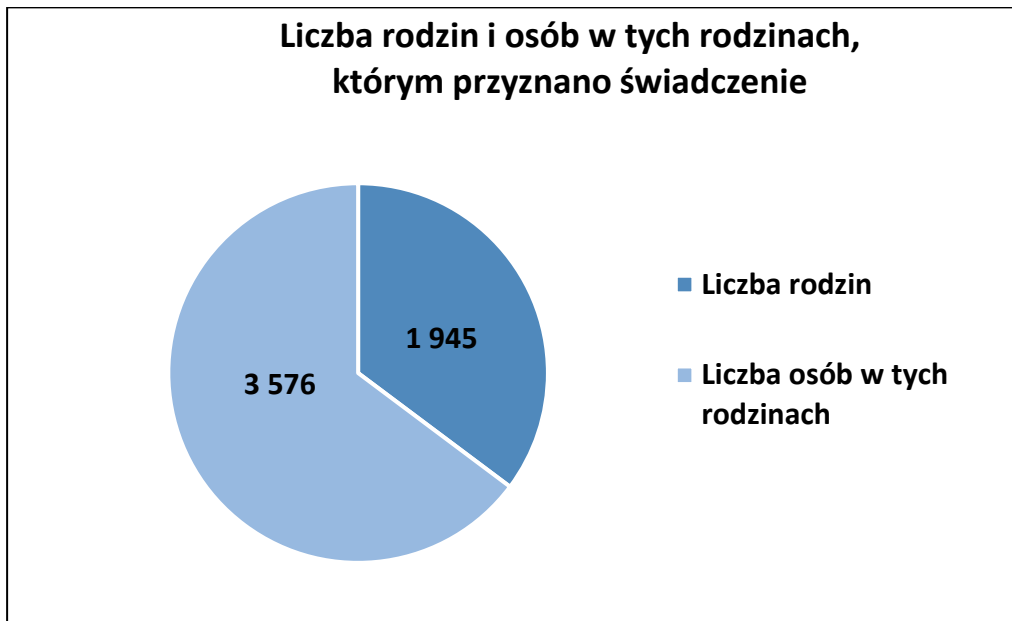

Diagram nr 8. Liczba osób, którym w roku oceny przyznano świadczenia

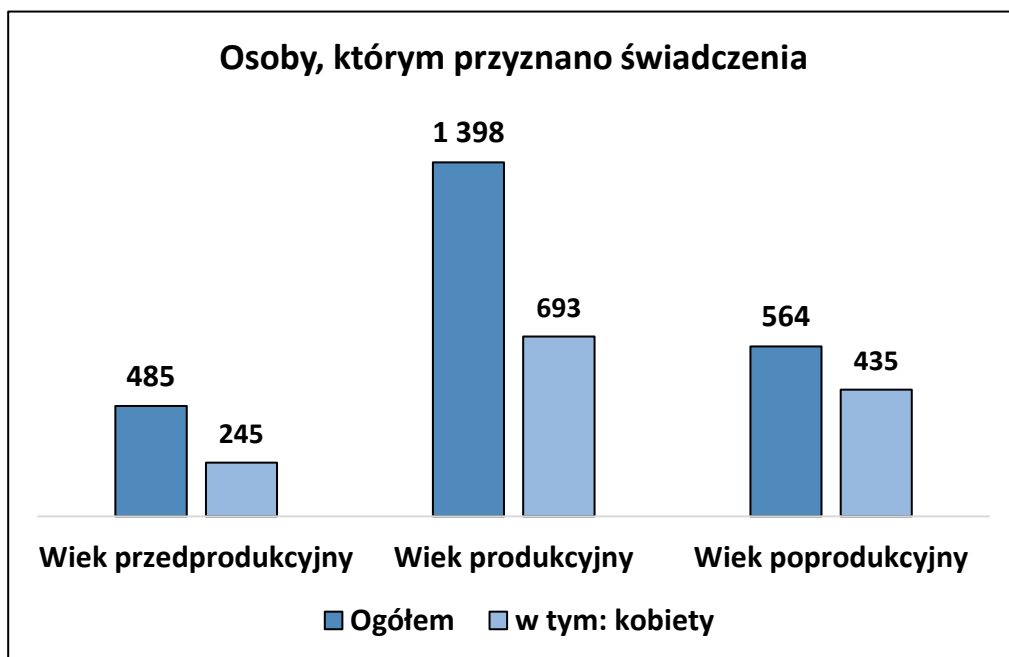
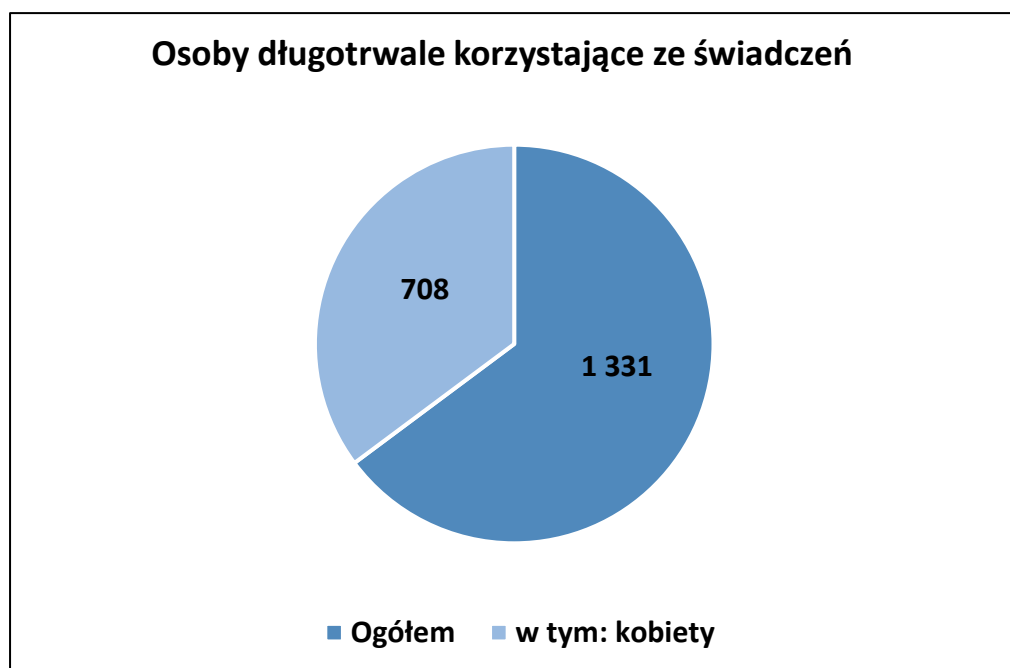

Diagram nr 9. Liczba osób, które długotrwale korzystały ze świadczeń

Źródło: opracowanie własne

Umieszczona poniżej tabela przedstawia szczegółowe dane o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia udzielanych w Gminie Miasta Tarnowa z uwzględnieniem lat 2022 – 2023, jak również prognozy na 2024 r.

Tabela nr 3. Dane o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA			
Liczba osób	4 409	3 909	3 466
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE			
Liczba osób	2 487	2 447	2 408
W tym: osoby długotrwale korzystające	1 387	1 331	1 278
Wiek 0-17	435	485	541
Wiek produkcyjny *	1 396	1 398	1 392
Wiek poprodukcyjny **	670	564	475
Liczba rodzin	2 030	1 945	1 864
Liczba osób w rodzinach	3 733	3 576	3 426
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)			
Ogółem	1 421	1 373	1 327
W tym: osoby długotrwale korzystające	753	708	666
Wiek 0-17	212	245	284
Wiek 18-59	709	693	678
Wiek 60 lat i więcej	500	435	379

OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY			
Liczba osób ogółem	2 625	2 640	2 655
Liczba rodzin	2 377	2 593	2 829
Liczba osób w rodzinach	4 354	4 556	4 768
KONTRAKT SOCJALNY			
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	161	177	190
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	165	180	192
* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat			
** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej			

Źródło: opracowanie własne

Ponadto w roku oceny wśród osób i rodzin korzystających z pomocy i wsparcia byli uchodźcy wojenni z Ukrainy, przybyli do Tarnowa w związku z konfliktem zbrojnym toczącym się na terytorium tego państwa. Pomocą i wsparciem objęte zostały osoby, którym przyznano i wypłacono:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł – wypłacono 120 świadczeń na kwotę 53 400 zł,
- zasiłek stały – wypłacono 81 świadczeń 11 osobom w wysokości 38 784,29 zł,
- zasiłek okresowy – wypłacono 58 świadczeń 16 osobom na kwotę 28 587,09 zł,
- zasiłek celowy – wypłacono 24 świadczenia 18 osobom na kwotę 4 696 zł,
- zapewniono posiłek dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na kwotę 23 149,45 zł.

Pracownicy socjalni wydali 18 pozytywnych opinii dla obywateli Ukrainy ubiegających się o skierowanie do Centrum Integracji Społecznej i Tarnowskiego Centrum Integracji Społecznej w celu odbycia stażu zawodowego.

4. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA UDZIELANYCH PRZEZ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE W RAMACH ZADAŃ GMINY

Pomoc i wsparcie w Gminie Miasta Tarnowa w 2023 r. w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 1 587 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 1 020 osób. Ponadto odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej dotyczyła 427 osób. W Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zatrudnionych było 5 asystentów rodziny, którzy objęli swoim wsparciem 93 rodziny.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: powodów udzielania pomocy i wsparcia, świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe, świadczeń niepieniężnych obejmujących posiłki, schronienie, sprawienie pogrzebu czy odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.

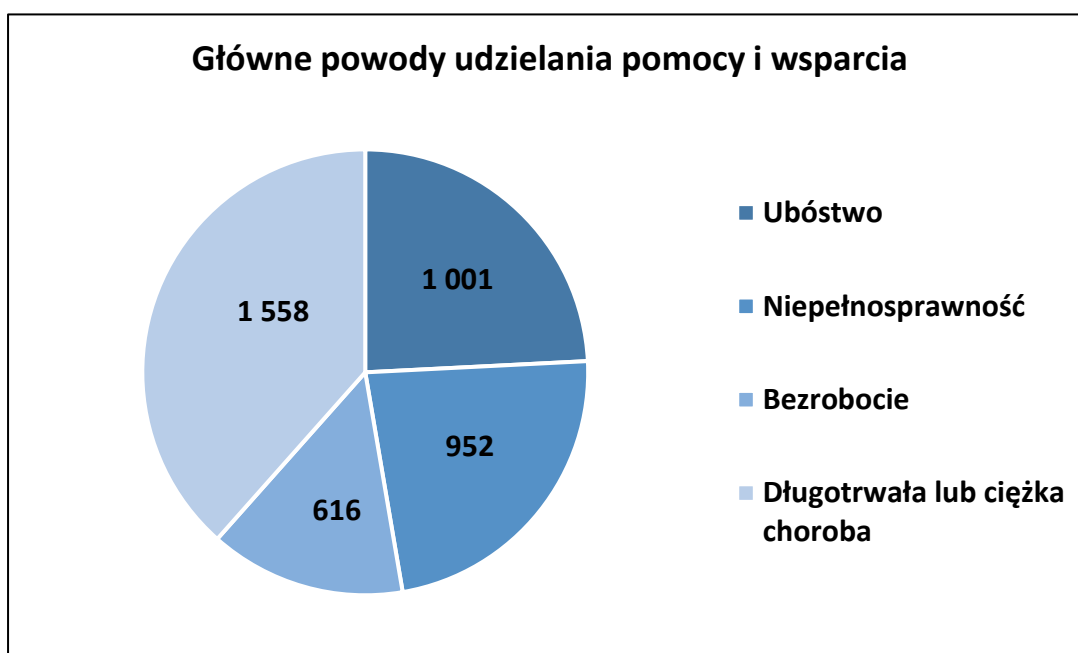
Tabela nr 4. Powody udzielania pomocy i wsparcia rodzinom w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba rodzin ogółem w roku oceny
Powody udzielania pomocy rodzinom	
Długotrwała lub ciężka choroba	1 558

Ubóstwo	1 001
Niepełnosprawność	952
Bezrobocie	616
Potrzeba ochrony macierzyństwa	255
Alkoholizm	224
Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	144
Bezdomność	149
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	78
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	59
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem – w tym: rodziny niepełne	36
Przemoc w rodzinie	31
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem – w tym: rodziny wielodzietne	16
Narkomania	13
Sytuacja kryzysowa	12
Zdarzenie losowe	13
Sieroctwo	0

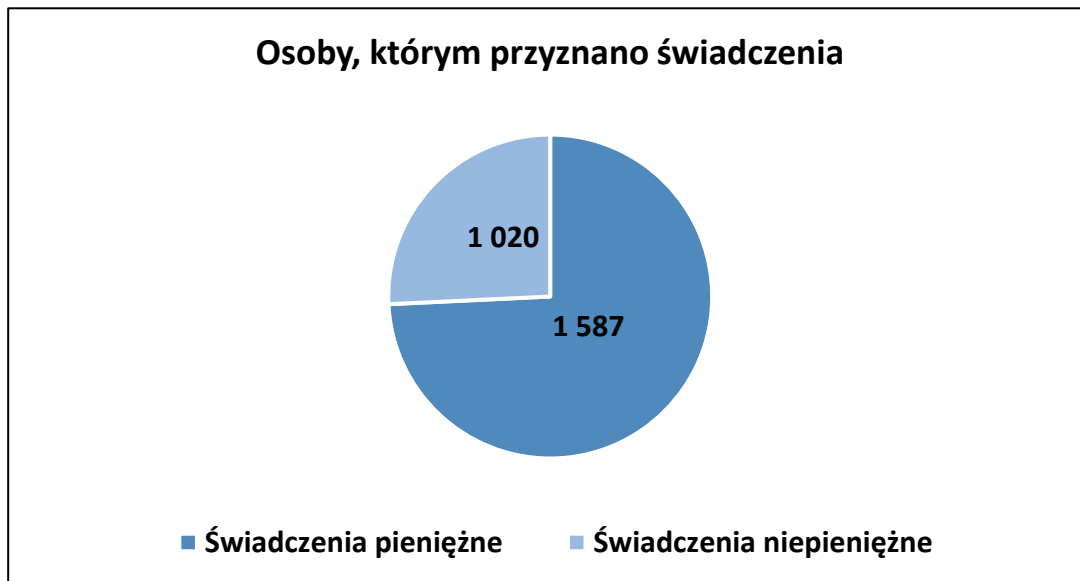
Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 10. Główne powody przyznania świadczeń w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 11. Osoby, którym przyznano w roku oceny świadczenia pieniężne i niepieniężne

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 5. Przyznane świadczenia pieniężne i niepieniężne z uwzględnieniem głównych powodów zdiagnozowanych problemów w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE POWÓD PRYZNANIA ŚWIADCZENIA	Liczba świadczeń		
	OGÓŁEM	ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE	ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE
Długotrwała lub ciężka choroba	190 181	19 705	170 476
Niepełnosprawność	98 168	15 539	82 629
Ubóstwo	33 865	14 534	19 331
Bezrobocie	33 823	5 872	27 951
Bezdomność	25 539	2 020	23 519

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 6. Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia – zadania gminy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
ZASIŁEK STAŁY			
Liczba osób	625	643	662
Kwota świadczeń w złotych	3 728 198	3 689 711	5 130 818
w tym (z wierszy 3-6):			
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących			
Liczba osób	547	563	580
Kwota świadczeń w złotych	3 445 776	3 404 036	4 452 045
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie			

16

Liczba osób	90	101	113
Kwota świadczeń w złotych	282 422	285 675	678 773
ZASIŁEK OKRESOWY			
Liczba osób	974	894	821
Kwota świadczeń w złotych	1 871 664	1 663 756	1 850 159
w tym (z wierszy 9-16):			
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia			
Liczba osób	403	376	351
Kwota świadczeń w złotych	1 010 302	816 543	607 483
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby			
Liczba osób	268	218	178
Kwota świadczeń w złotych	308 061	263 610	303 968
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności			
Liczba osób	328	316	305
Kwota świadczeń w złotych	232 386	250 084	671 848
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego			
Liczba osób	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b			
Liczba osób	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY			
Liczba osób	1 454	1 401	1 350
Kwota świadczeń w złotych	1 935 359	2 270 203	2 102 781
w tym:			
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"			
Liczba osób	1 304	1 365	1 429
Kwota świadczeń w złotych	1 668 367	1 849 293	1 895 250
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2			
Liczba osób	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
POSIŁEK OGÓŁEM			
Liczba osób	455	502	554
Kwota świadczeń w złotych	157 232	224 737	323 261
w tym (z wierszy 25-26):			
DLA DZIECI			
Liczba osób	437	481	530
Kwota świadczeń w złotych	152 208	217 737	316 521
w tym (z wierszy 25-26):			
POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"			
Liczba osób	455	502	554
Kwota świadczeń w złotych	157 232	224 737	323 261

w tym (z wierszy 29-30):			
DLA DZIECI			
Liczba osób	449	460	472
Kwota świadczeń w złotych	152 208	217 737	316 521
SCHRONIENIE - OGÓŁEM			
Liczba osób	98	96	96
Kwota świadczeń w złotych	699 173	804 683	1 013 989
UBRANIE			
Liczba osób	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU			
Liczba osób	24	15	15
Kwota świadczeń w złotych	83 090	64 070	75 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób	400	427	430
Kwota świadczeń w złotych	11 351 823	13 127 683	15 300 000
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA			
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	82	93	100
Liczba rodzin wspierających	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	5	5	9 ⁴
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	12 558	14 934,62	9 600

Źródło: opracowanie własne

Jak widać z powyższych zestawień, system pomocy społecznej obejmuje różnorodne rodzaje świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Świadczenia te kierowane są na bieżąco do mieszkańców miasta Tarnowa, wpływając znacząco na poprawę ich sytuacji życiowej. Pomimo obserwowanego na przestrzeni lat 2022 – 2023 spadku liczby beneficjentów tych świadczeń stwierdzić należy, iż ich realizacja umożliwia osobom i rodzinom przewyższanie problemów, których sami nie byłoby w stanie rozwiązać wykorzystując własne zasoby i możliwości.

5. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA UDZIELANYCH PRZEZ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE W RAMACH ZADAŃ POWIATU

Zasadniczym celem pomocy społecznej jest realizowanie wsparcia adresowanego do osób potrzebujących, które z różnych powodów nie są w stanie same zaspokoić potrzeb swoich czy swoich bliskich. Udzielana pomoc ma charakter kompleksowy, dotyczy wszystkich sfer życia człowieka. Adresowana jest zarówno do osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych, do rodzin wspierając je w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i do dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz usamodzielnianych wychowanków. Duże znaczenie w zakresie realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych ma udział finansowy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

⁴ W tym w ramach programu - Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Działanie 6.26 Integracja społeczna osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej - planowane jest zatrudnienie dodatkowych 4 asystentów.

W 2023 r. w 95 rodzinach zastępczych umieszczonych było 147 dzieci. Natomiast 1 pełnoletni wychowanek rodzinnej pieczy zastępczej oraz 4 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej zdecydowało się usamodzielnic i zostali oni objęci procesem usamodzielniania. W GMT zatrudnionych było 5 koordynatorów pieczy zastępczej oraz funkcjonowało 5 rodzin zastępczych pomocowych.

Poniżej przedstawiono w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w tych rodzinach, liczby udzielonych świadczeń i ich wysokości ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w pieczy zastępczej, pełnoletnich osób opuszczających instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kwot świadczeń na usamodzielnienia w ramach pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki.

Zamieszczone zostały także w formie zestawień tabelarycznych dodatkowe informacje dotyczące rodzin zastępczych.

Tabela nr 7. Ogólne dane dotyczące rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	
RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA – OGÓŁEM	
Liczba rodzin	95
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	147
Kwota świadczeń w złotych	2 099 300,43
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM	
Liczba rodzin	53
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	71
Liczba świadczeń	861
Kwota świadczeń w złotych	669 314,09
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE	
Liczba rodzin	35
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	49
Liczba świadczeń	523
Kwota świadczeń w złotych	580 253,21
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE	
Liczba rodzin	7
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	27
Liczba świadczeń	320
Kwota świadczeń w złotych	407 328,11
W TYM:	
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE SPECJALISTYCZNE	
Liczba rodzin	1
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	3
Liczba świadczeń	77
Kwota świadczeń w złotych	70 897,98
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO	
Liczba rodzin	2
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	10
Liczba świadczeń	54

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
Kwota świadczeń w złotych	79 032,40
PONADTO RODZINY ZASTĘPCZE POMOCOWE	
Liczba rodzin	5
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	6
Liczba świadczeń	8
Kwota świadczeń w złotych	7 027,25

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 8. Informacje dotyczące rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych oraz pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

WYSZCZEGÓLNIENIE	RODZINA 1	RODZINA 2	
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO			
Staż bycia rodziną zastępczą	11 lat	3 miesiące	
w tym staż pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego	10 lat	3 miesiące	
Wiek rodzica zastępczego, który pobiera wynagrodzenie	do 40 lat	1	
	41 - 50 lat	1	
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie	6	4	
Wynagrodzenie w grudniu 2023 r.	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji pogotowia rodzinnego - ogółem (wraz z pochodnymi)	6 084,03 zł	6 084,03 zł
	Wynagrodzenie netto, jakie otrzymała rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	3 672,50 zł	3 972,50 zł
Świadczenia w grudniu 2023 r.	Świadczenia wypłacone zawodowej rodzinie zastępczej pełniących funkcję pogotowia rodzinnego ogółem	10 078,42 zł	12 811,21 zł
	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	4 083 zł	4 627,40 zł
	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	5 995,42 zł	8 183,81 zł
	Pozostałe wypłacone świadczenia		
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ SPECJALISTYCZNAJ			
Staż bycia rodziną zastępczą	22 lata		
w tym staż pełnienia funkcji specjalistycznej	17 lat		
Wiek rodzica zastępczego, który pobiera wynagrodzenie	51 - 60 lat	1	
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie	3		
Wynagrodzenie w grudniu 2023 r.	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję specjalistyczną - ogółem (wraz z pochodnymi)	5 040,46 zł	

	Wynagrodzenie netto, jakie otrzymała rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję specjalistyczną	3 106,40 zł	
	Wynagrodzenia dla zleceniobiorców oraz osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję specjalistyczną (wraz z pochodnymi) - ogółem	1 673,96 zł	
Świadczenia w grudniu 2023 r.	Świadczenia wypłacone zawodowej rodzinie zastępczej specjalistycznej pełniącej funkcję specjalistyczną - ogółem	7 263,87 zł	
	Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	4 083 zł	
	Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	822 zł	
	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	2 358,87 zł	

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 9. Informacje dotyczące rodzin zastępczych zawodowych innych niż specjalistyczne i pełniące funkcję Pogotowia Rodzinnego

WYSZCZEGÓLNIENIE	RODZINA 1	RODZINA 2	RODZINA 3	RODZINA 4	RAZEM
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE INNE NIŻ SPECJALISTYCZNE I PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO					
Staż bycia rodziną zastępczą	10 lat	3 lata	12 lat	5 lat	X
w tym staż bycia rodziną zastępczą zawodową	6	2	8	3	X
Wiek rodzica zastępczego, który pobiera wynagrodzenie					
do 40 lat	1	1	0	0	X
41 - 50 lat	0	0	1	0	X
51 - 60 lat	0	0	0	1	X
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie	3	5	3	3	14
Wynagrodzenie w grudniu 2023 r.					
Wynagrodzenie za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępcze - ogółem (wraz z pochodnymi w zł)	4 967,97	4 906,47	4 100	4 806,02	18 780,46
Wynagrodzenie netto w zł, jakie otrzymała rodzina zastępcza zawodowa "zwykła"	3 091,89	3 261,89	3 337	3 261,89	12 952,67
Wynagrodzenia dla zleceniobiorców oraz osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej zawodowej	0	0	0	0	0
Świadczenia w grudniu 2023 r.					

Świadczenia wypłacone zawodowej rodzinie zastępczej "zwykłej" - ogółem - w zł	10 390,31	5 960,52	10 070,34	4 419,88	30 841,05
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka - w zł	4 083	4 083	4 083	2 722	14 971
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	0	0	0	0	0
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego - w zł	3 335,13	1 877,52	2 723,77	1 697,88	9 634,30
Pozostałe wypłacone świadczenia - w zł	2 972,18	0	3 263,57	0	6 235,75

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 10. Dane o pełnoletnich osobach opuszczających instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
USAMODZIELNIENIE			
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba osób	2	2	3
Kwota świadczeń w złotych	7 671	0	16 613,32
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)			
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE			
Liczba osób	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	0	0	0
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI			
Liczba osób	2	0	1
Kwota świadczeń w złotych	7 671	0	6 613,32
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ			
Liczba osób	0	0	2
Kwota świadczeń w złotych	0	0	13 000

Źródło: opracowanie własne

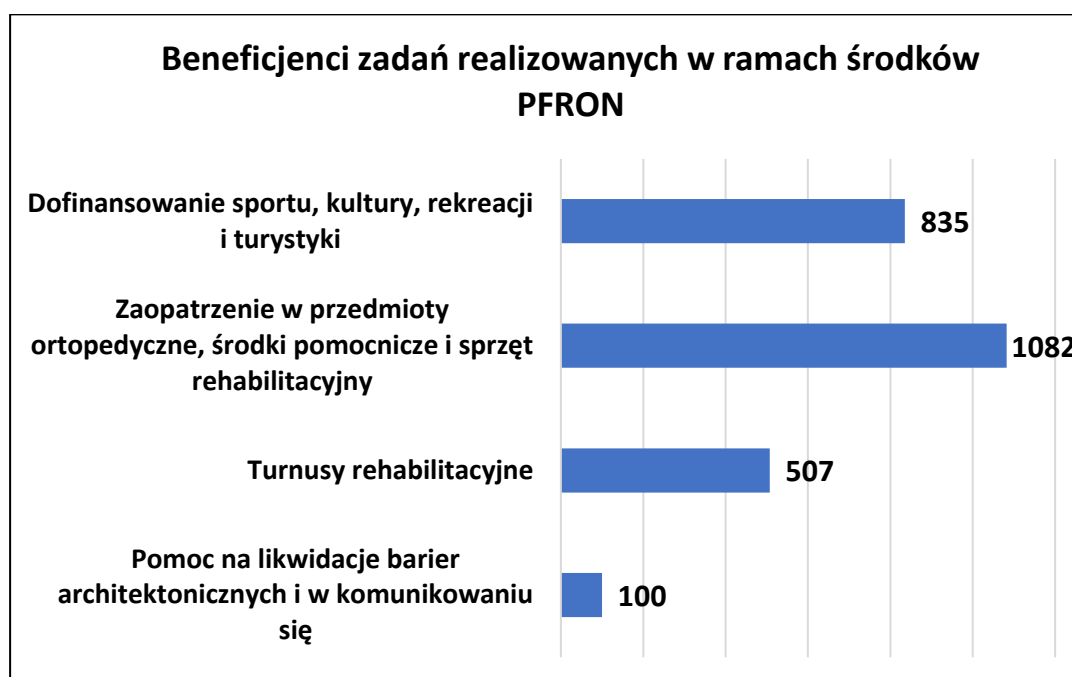
Poniżej przedstawiono także w formie graficznej i tabelarycznej informacje o osobach uczestniczących w indywidualnych programach pomocy dla osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach zadań powiatu oraz zadaniach realizowanych w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej, w tym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Tabela nr 11. Dane o osobach uczestniczących w indywidualnych programach pomocy realizowanych w ramach zadań powiatu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY⁵			
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC			
Liczba osób korzystających z usług	30	31 (realizowane przez TOIKiWODPD) ⁶	6-30 (realizowane przez TOIKiWODPD) ⁷

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 12. Zadania realizowane w ramach środków PFRON w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

⁵ Program psychologiczno-terapeutyczny został opracowany i przyjęty uchwałą nr XCVI/912/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 r w sprawie przyjęcia programu korekcyjno-edukacyjnego oraz programu psychologiczno-terapeutycznego, natomiast w 2023 r. nie był realizowany.

⁶ Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej.

⁷ W odniesieniu do prognozy liczby osób korzystających w 2024 r. z programu korekcyjno-edukacyjnego podano liczby od 6-30. Środki finansowe na realizację ww. zadania zapewnia budżet państwa. W związku z tym planowanie wydatków następuje na poziomie powiatów corocznie, a realizacja programów uzależniona jest od wysokości środków przekazanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel. Na rok 2024 na realizację ww. programu TOIKiWODPD otrzymał kwotę 6 000 zł, co pozwala tylko na realizację zadania dla 6 uczestników. Prognoza od 6-30 jest uwarunkowana liczbą chętnych zgłoszonych uczestników oraz możliwościami finansowymi niezależnymi od realizatora programu. Biorąc pod uwagę liczby uczestników z poprzednich lat, liczbę 30 należy traktować jako prognozowaną przy spełnieniu ww. warunków.

Tabela nr 12. Świadczenia realizowane w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH			
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	2 878 750	3 498 763,51	3 598 603
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ			
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	94	100	100
Wartość dofinansowania w złotych	479 000	494 912,66	500 000
TURNUSY REHABILITACYJNE			
Liczba osób, które uzyskały pomoc	548	507	507
Wartość dofinansowania w złotych	696 210	726 141	726 141
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY			
Liczba osób, które uzyskały pomoc	964	1082	1 100
Wartość dofinansowania w złotych	1 429 828	1 859 436,28	1 860 000
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"			
Liczba świadczeń	56	49	90
Wartość dofinansowania w złotych	218 775	297 586,98	350 000
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	73	80	90
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI			
Liczba dofinansowanych imprez	12	20	24
Liczba niepełnosprawnych uczestników	645	835	956
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	47 257	112 686,59	153 462
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA			
Wartość dofinansowania w złotych	7 700	8 000	9 000

Źródło: opracowanie własne

6. INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

Od 1 stycznia 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejął realizację programu „Rodzina 500+”, natomiast Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizuje jedynie świadczenia przyznane w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego przez Małopolski Urząd Wojewódzki na wnioski złożone we wcześniejszych okresach. Stąd całkowita kwota świadczeń w 2023 r. znacznie zmalała i wyniosła – 74 385 zł, spadek o 38 627 921 zł. Liczba dzieci objętych świadczeniem wychowawczym – 17. Liczba zrealizowanych świadczeń – 160.

Z kolei liczba rodzin pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego wyniosła 1 216 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 174 rodziny. W związku ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia i brakiem zwiększenia progu dochodowego uprawniającego do przyznania świadczeń rodzinnych nastąpił spadek liczby rodzin pobierających świadczenia rodzinne.

Całkowita kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych wyniosła 4 716 725 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 1 023 773 zł.

Tabela nr 13. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH	
Liczba rodzin	1 216
Kwota świadczeń w złotych	4 716 725
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (UJMOWANY W POZYCJI „ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH”)	
Liczba świadczeń	166
Kwota świadczeń w złotych	160 222
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	
Liczba rodzin	348
Kwota świadczeń w złotych	348 000

Źródło: opracowanie własne

Wśród innych rodzajów świadczeń z zakresu polityki społecznej, jako istotne do przeanalizowania, wykazano poniżej: świadczenia opiekuńcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dodatki mieszkaniowe, energetyczne, osłonowe, węglowe, elektryczne, z innych źródeł ciepła czy refundację podatku VAT.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące realizacji tych świadczeń.

Tabela nr 14. Realizacji świadczeń opiekuńczych w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE	
Liczba świadczeń	5 866
Kwota świadczeń w złotych	14 289 038
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY	
Liczba świadczeń	298
Kwota świadczeń w złotych	183 540
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY OGÓŁEM	
Liczba świadczeń	31 345
Kwota świadczeń w złotych	6 765 503
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA	
Liczba świadczeń	6 991
Kwota świadczeń w złotych	1 508 937
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16. ROKU ŻYCIA O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	
Liczba świadczeń	11 872
Kwota świadczeń w złotych	2 562 452
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16. ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21. ROKU ŻYCIA	
Liczba świadczeń	11 767
Kwota świadczeń w złotych	2 539 788
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT	
Liczba świadczeń	715

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
Kwota świadczeń w złotych	154 326
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	
Liczba świadczeń	263
Kwota świadczeń w złotych	162 979
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO	
w tym od świadczeń pielęgnacyjnych:	
Liczba świadczeń	226
Kwota świadczeń w złotych	599 319
w tym: specjalnego zasiłku opiekuńczego:	
Liczba świadczeń	17
Kwota świadczeń w złotych	11 216
w tym: zasiłku dla opiekuna:	
Liczba świadczeń	16
Kwota świadczeń w złotych	10 993
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	
Liczba świadczeń	2 742 464
Kwota świadczeń w złotych	4 331

Źródło: opracowanie własne

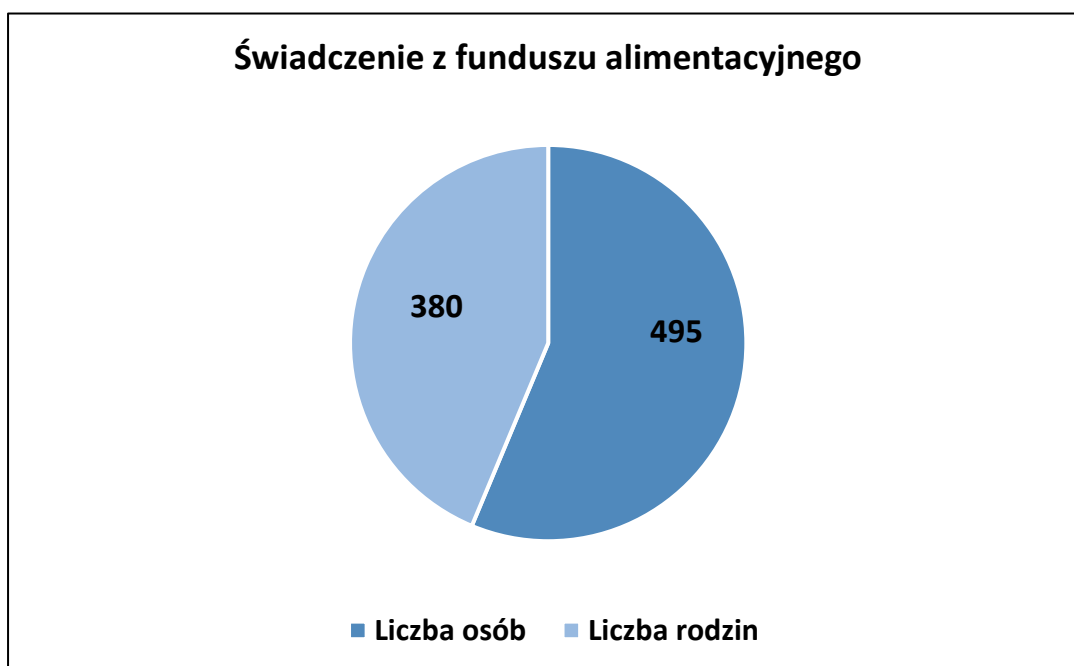
Na realizację świadczeń opiekuńczych w roku oceny wydatkowano kwotę 21 401 060 zł. W porównaniu do roku 2022 to wzrost o 2 990 909 zł.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze opłacono składki zdrowotne na łączną kwotę: 621 528 zł, opłacono 259 składek zdrowotnych.

Natomiast na opłacenie składek społecznych za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze wydatkowano kwotę: 2 742 464 zł, opłacono 4 331 składek społecznych.

Z kolei na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku oceny wydatkowano kwotę 2 418 683 zł. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń przedstawiona została poniżej.

Diagram nr 13. Korzystający ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowanymi z budżetu państwa. W związku ze zmianami w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przyjętymi w rozszerzonej tarczy antykryzysowej od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się od 1 października 2023 r., wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z kwoty 900 zł do kwoty 1 209 zł netto na osobę w rodzinie. Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego funkcjonuje tzw. mechanizm „złotówkę za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń. Świadczenie wówczas przysługuje w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium, a minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” wynosi 100 zł.

Tabela nr 15. Analiza porównawcza realizacji dodatków mieszkaniowych, energetycznych, osłonowych, węglowych, elektrycznych, innych źródeł ciepła, refundacji podatku VAT oraz Mieszkania na start

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DODATKI MIESZKANIOWE			
Liczba gospodarstw domowych	3 764	3 921	4 150
Kwota świadczeń w złotych	6 755 352	9 656 619	11 000 000
DODATKI ENERGETYCZNE			
Liczba gospodarstw domowych	645	0	0
Kwota świadczeń w złotych	22 640	0	0
DODATKI OSŁONOWE			
Liczba gospodarstw domowych	x	155	8 900
Kwota świadczeń w złotych	x	95 335	4 600 000
DODATKI WĘGLOWE			
Liczba gospodarstw domowych	x	192	0
Kwota świadczeń w złotych	x	576 000	0
DODATKI ELEKTRYCZNE			
Liczba gospodarstw domowych	x	96	0
Kwota świadczeń w złotych	x	109 000	0
DODATKI – INNE ŹRÓDŁA CIEPŁA			
Liczba gospodarstw domowych	x	177	0
Kwota świadczeń w złotych	x	209 500	0
REFUNDACJA PODATKU VAT			
Liczba gospodarstw domowych	x	979	500
Kwota świadczeń w złotych	x	95 561	48 500
MIESZKANIE NA START			
Liczba gospodarstw domowych	x	34	45
Kwota świadczeń w złotych	x	81 604	145 055

Źródło: opracowanie własne

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym pokrywającym w części koszty utrzymania lokalu mieszkalnego. Był wypłacany osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne,

zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością. Kwota wypłaconego dodatku zależała od osiągniętych dochodów i ponoszonych wydatków. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu GMT. W stosunku do 2022 r. znacząco wzrosły kwoty przyznawanych dodatków mieszkaniowych, tym samym zwiększyły się wydatki Gminy Miasta Tarnowa na ten cel o 43%. Na podstawie przepisów covidowych w 2023 r. była nadal możliwość przyznania dodatku mieszkaniowego za okres wstecz. W związku z tym za okres stanu epidemii wypłacono dodatki dla 42 rodzin w wysokości 20 323,95 zł. Natomiast dodatek energetyczny przysługiwał odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy. Stanowił częściową rekompensatę kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną, był przyznawany osobom, które miały ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego. W roku 2023 przyznawanie dodatku energetycznego było wstrzymane.

Dodatek osłonowy był świadczeniem pieniężnym, które miało na celu zapewnić wsparcie finansowe osobom o niskich dochodach, a także uchronić ich przed ubóstwem energetycznym. Służył zapewnieniu wsparcia dla osób zamieszkujących i przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie tylko w pokryciu części kosztów energii, ale również powiązanych z nimi rosnących cen żywności. W 2023 r. CUS kontynuowało realizację wypłat ww. świadczeń na podstawie wniosków o dodatek osłonowy złożonych w 2022 r.

Dodatek węglowy przysługiwał gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, tzw. koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego. Takie źródło ogrzewania musiało być wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W 2023 r. CUS kontynuowało realizację wypłat ww. świadczeń na podstawie wniosków o dodatek węglowy złożonych w 2022 r.

Dodatek elektryczny przysługiwał gospodarstwom domowym, których źródłem ogrzewania była pompa ciepła, podgrzewacz, nagrzewnica lub bojler zasilany energią elektryczną pochodzącą od dostawcy prądu. Dodatek nie przysługiwał gospodarstwom, które czerpały własny prąd z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W 2023 r. Centrum Usług Społecznych kontynuowało realizację wypłat ww. świadczeń na podstawie wniosków o dodatek elektryczny, które można było składać od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r.

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła dawał możliwość dofinansowania zakupu opału tj.: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy, gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego. Dodatki przysługiwały pod warunkiem, że dane źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

W 2023 r. CUS kontynuowało realizację wypłat ww. świadczeń na podstawie wniosków o dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła, które można było składać od 21 września 2022 r. do 30 listopada 2022 r.

Od 1 lutego 2023 r. w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie osoby będące odbiorcami paliw gazowych i wykorzystujące gaz ziemny jako główne źródło ogrzewania mieszkania, domu mogły otrzymać refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. Kwota zwrotu była wypłacana na podstawie opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Ponadto Centrum Usług Społecznych, na podstawie art. 411 ust. 10g - 10s ustawy - Prawo ochrony środowiska, wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego na potrzeby składania wniosku o otrzymanie dofinansowania z programu „Czyste Powietrze” dla mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Miasta Tarnowa. W 2023 r. wydano łącznie 296 zaświadczeń, z tego dla gospodarstw jednoosobowych 68 zaświadczeń oraz dla gospodarstw wieloosobowych 228 zaświadczeń.

Ponieważ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej wraz z rekomendacjami jest dokumentem stanowiącym podstawę planowania budżetu na następny rok, poniżej zamieszczono w formie zestawień tabelarycznych dodatkowe informacje dotyczące realizowanych w roku oceny w ramach systemu polityki społecznej innych rodzajów świadczeń wynikający z zadań gminy i powiatu.

Tabela nr 16. Świadczenia rodzicielskie

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
ŚWIADCZENIE RODZIELSKIE	
Rzeczywista liczba rodzin pobierających świadczenie	107
Liczba świadczeń	1 361
Kwota wypłaconych świadczeń	1 257 017 zł

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 17. Program „Za życiem”

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
PROGRAM "ZA ŻYCIEM"	
Rzeczywista liczba rodzin pobierających świadczenie	11
Rzeczywista liczba dzieci, na które pobierane jest świadczenie	11
Kwota wypłaconych świadczeń	44 000 zł

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 18. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
USŁUGI OPIEKUŃCZE	
Liczba osób	409
Liczba świadczeń	120 800
Kwota świadczeń w złotych	3 713 027
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	
Liczba osób	8
Liczba świadczeń	4 243
Kwota świadczeń w złotych	167 980

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 19. Informacje dotyczące osób wykonujących usługi opiekuńcze

OSOBY WYKONUJĄCE USŁUGI OPIEKUŃCZE	
Liczba osób wykonujących usługi opiekuńcze dla miasta zatrudnionych do ich realizacji w podmiotach, którym miasto zleciło takie usługi	166
Łączna liczba osób wykonujących usługi opiekuńcze w więcej niż jednym podmiocie	166

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 20. Poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna i interwencja kryzysowa

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE	
Liczba rodzin	76
Liczba osób w rodzinie	150
PRACA SOCJALNA OGÓŁEM	
Liczba rodzin	2 062
Liczba osób w rodzinie	3 851
INTERWENCJA KRYZYSOWA	
Liczba rodzin	12
Liczba osób w rodzinie	33

Źródło: opracowanie własne

Oprócz wskazanych powyżej form pomocy i wsparcia realizowana była również współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego oraz o szkoleniach podnoszących kwalifikacje i kompetencje zawodowe. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w 2023 r. aktywizował osoby bezrobotne zamieszkałe m.in. na terenie miasta Tarnowa, wśród których byli również beneficjenci systemu pomocy społecznej w ramach realizowanych programów i projektów finansowanych z różnych źródeł, w tym:

1. Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych z powiatu tarnowskiego i m. Tarnów (I) – SZANSA NA SUKCES” - wdrażany w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i wyłączenia społecznego. Działanie 6.1 Aktywizacja zawodowa – projekty powiatowych urzędów pracy, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Społecznego Plus.
2. Projekt „Prace interwencyjne – AKTYWNI W PRZYSZŁOŚĆ” - realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś 8 Rynek Pracy, Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa, Typ projektu A, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
3. Małopolski Program Regionalny „Konserwator” - realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z Urzędami Pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie.
4. Małopolski Program Regionalny "Firma +1" - realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z Urzędami Pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie.

5. Małopolski Program Regionalny "Regeneracja – wsparcie małopolskiej turystyki i przemysłów czasu wolnego" - realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w porozumieniu z Urzędami Pracy Województwa Małopolskiego, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie.
6. Program Tarnowska Akademia Pracy Aktywnych Seniorów - aktywizacja zawodowa osób w wieku emerytalnym.
7. Program Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie "Perspektywy na lepsze jutro".
8. Program Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie „Aktywność po latach” – aktywizacja osób pozostających w ewidencji bezrobotnych powyżej 10 lat.
9. Projekt pilotażowy „Pracuj zdalnie" - realizowany w ramach naboru na projekty pilotażowe pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina" - finansowany ze środków rezerwy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

CUS w Tarnowie realizował w roku oceny również pomoc i wsparcie dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi na terytorium ich kraju. Pobyt obywateli Ukrainy został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167). Obywatele Ukrainy uprawnieni byli między innymi do realizowanych przez gminę świadczeń z ustawy o pomocy społecznej oraz pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, a także świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Ponadto Urząd Miasta Tarnowa realizował w roku oceny zadanie polegające na zapewnieniu całodobowej opieki i wyżywienia osobom, które schroniły się przed wojną w Ukrainie, w tym dzieciom i ich opiekunom. Punkt zakwaterowania uchodźców, tj. miejsce pobytu dla osób z Ukrainy, mieścił się przy ul. Św. Anny 1 w Tarnowie. W całym 2023 r. na terenie ośrodka mieszkało w sumie 136 uchodźców, wydatkowane środki to 1 649 332,54 zł.

Tabela nr 21. Realizacja pomocy i wsparcia obywatelom Ukrainy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE (300 Zł)	
Liczba osób objętych świadczeniem	178
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	53 400
SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE Z CIS	
Liczba świadczeń	207
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	13 394,97
SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE PRZY ZASIŁKU STAŁYM	
Liczba osób objętych świadczeniem	10
Liczba świadczeń	61
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	2 634,41
ZASIŁEK STAŁY	
Liczba osób objętych świadczeniem	11
Liczba świadczeń	81
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	38 784,29
ZASIŁKI OKRESOWE	

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023
Liczba osób objętych świadczeniem	16
Liczba świadczeń	58
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	28 587,09
ZASIŁKI CELOWE	
Liczba osób objętych świadczeniem	18
Liczba świadczeń	24
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	4 698
POMOC DORAŻNA ORAZ ZASIŁEK CELOWY NA ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA DZIECI W PRZEDSZKOLU	
Liczba świadczeń	612
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	23 149,45
SPRAWIENIE POGRZEBU	
Liczba osób, którym sprawiono pogrzeb	1
Wydatkowana kwota na świadczenie w zł	5 911,73

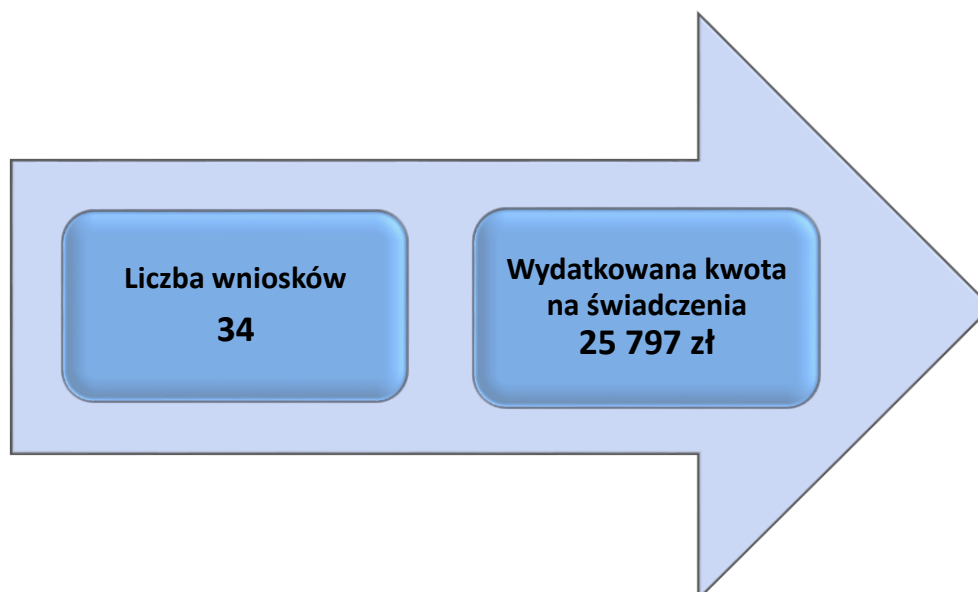
Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 22. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wniosków	łączna kwota wypłaconych świadczeń w zł
Wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego	181	599 027
Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego	16	
Wnioski o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	10	
Wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego	37	
Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego	14	
RAZEM	258	

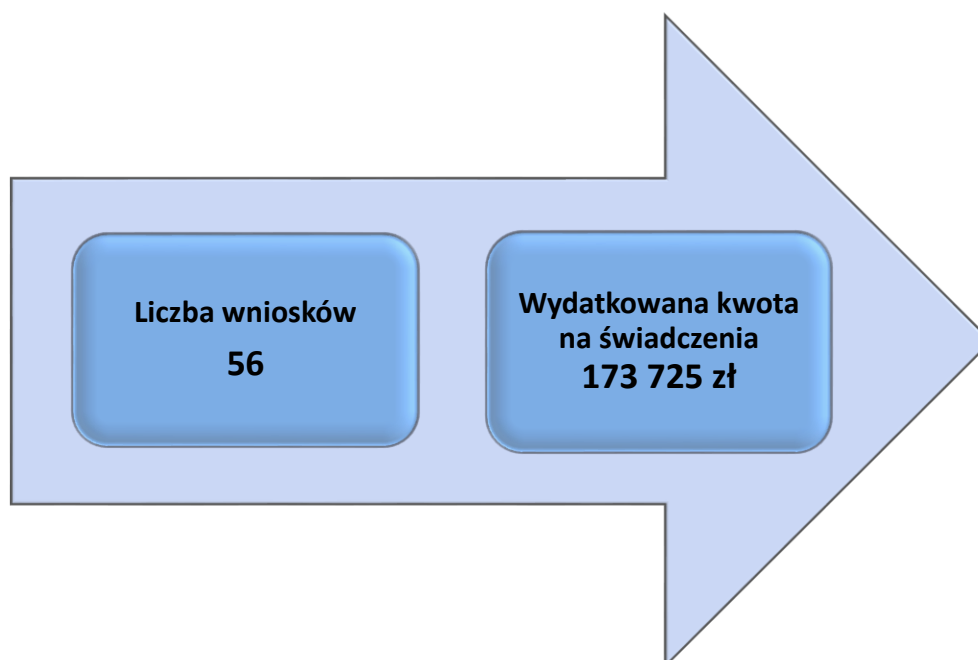
Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 14. Stypendia szkolne dla obywateli Ukrainy

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 15. Dodatki mieszkaniowe dla obywateli Ukrainy

Źródło: opracowanie własne

7. KADRA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE

W roku oceny kadra Centrum Usług Społecznych w Tarnowie liczyła 199 osób (stan na 31.12.2023 r.), w tym: kadra kierownicza 16 osób (2 - dyrektor oraz zastępca dyrektora; 14 - kierownicy działów i ich zastępcy), pracownicy socjalni 63 osoby, pozostali pracownicy 120 osób. Spośród zatrudnionych w CUS pracowników 166 posiadało wykształcenie wyższe. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownik socjalny posiadało 26 osób. Natomiast specjalizację z organizacji pomocy społecznej posiadało 7 osób.

Poniżej przedstawiono w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych, udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz w formie graficznej wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

Tabela nr 23. Kadra Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w roku oceny

KADRA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE			
Liczba wszystkich pracowników zatrudnionych	Liczba wszystkich pracowników CUS w tym:		199
	Liczba pracowników w wieku:	do 25 lat	13
		26 – 35 lat	50
		36 – 45 lat	76
		46 – 55 lat	41
		56 – 60 lat	16

33

w CUS (stan na 31.12.2023 r.)		61 i więcej lat	3	
	Liczba kobiet		175	
	Liczba pracowników posiadających wyższe wykształcenie		166	
	Liczba pracowników posiadających specjalizacje:	I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego		20
		II stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego		6
z organizacji pomocy społecznej		7		
Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w CUS (stan na 31.12.2023 r.)	Liczba pracowników socjalnych CUS w tym:		63	
	Liczba pracowników socjalnych w wieku:	do 25 lat	9	
		26 – 35 lat	9	
		36 – 45 lat	28	
		46 – 55 lat	12	
		56 – 60 lat	5	
		61 i więcej lat	0	
	Liczba kobiet będących pracownikami socjalnymi		58	
	Liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie		47	
	Liczba pracowników socjalnych posiadających:	I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego		17
II stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego		5		
Liczba dyrektorów/ kierowników CUS (stan na 31.12.2023 r.)	Liczba dyrektorów/ kierowników CUS w tym:		2	
	Liczba dyrektorów/ kierowników w wieku:	46 - 55 lat	1	
		56 - 60 lat	1	
	Liczba kobiet będących dyrektorami/ kierownikami		2	
	Liczba dyrektorów/ kierowników CUS posiadających wyższe wykształcenie		2	
	Liczba dyrektorów/ kierowników CUS posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej		2	
KADRA JEDNOSTEK/ DZIAŁÓW/ ZESPOŁÓW BĘDĄCYCH W STRUKTURACH CUS				
Dział/ zespół świadczeń rodzinnych			11	
Inne: jednostki/działy/zespoły: <i>Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”</i>			3	
<i>Klub Senior+</i>			4	

Źródło: opracowanie własne

Realizacja zadań w CUS w Tarnowie, których katalog wciąż się poszerza, wymaga zaangażowania profesjonalnej, dobrze przygotowanej kadry rozwijającej swoje umiejętności i podnoszącej swoje kwalifikacje adekwatnie do zmieniającej się rzeczywistości i diagnozowanych potrzeb jednostkowych i społecznych beneficjentów pomocy społecznej. Kierując się powyższym, pracownicy CUS realizujący zadania z obszaru pomocy społecznej w roku oceny poszerzali swoją wiedzę poprzez uczestnictwo w szkoleniach, spotkaniach, konferencjach, warsztatach i wizytach studyjnych. W dużej mierze doszkalać było także możliwe poprzez platformy e-learningowe. Część szkoleń finansowanych było ze środków własnych jednostki, część to szkolenia bezpłatne (w ramach środków pochodzących z Unii Europejskiej). W 2023 r. korzystano również ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Jednym ze szkoleń adresowanych do pracowników socjalnych, jednocześnie szkoleń z kategorii obowiązkowych, ujętych w ustawie o pomocy społecznej (art. 121 ust. 2c), było

zorganizowanie szkolenia podnoszącego poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych. W szkoleniu zabrało udział 42 pracowników socjalnych.

System wsparcia rozwoju zawodowego pracowników obejmował ponadto następujące szkolenia wskazane w poniższej tabeli.

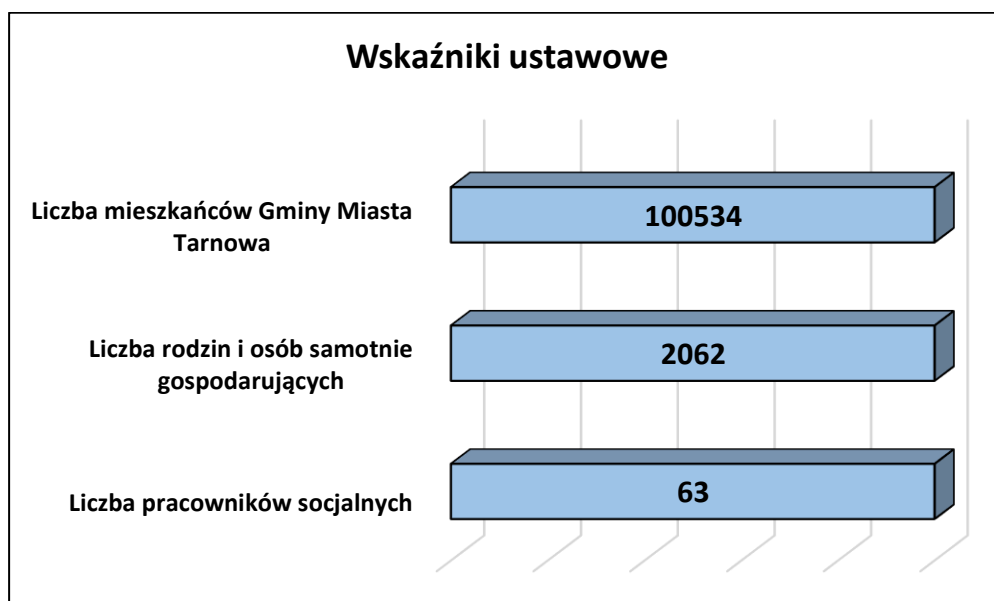
Tabela nr 24. Szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe pracowników systemu pomocy społecznej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba uczestników	Rodzaj
Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – znaczące zmiany	1	szkolenie on-line
Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego	42	szkolenie on-line
Majątek osób przebywających w DPS	1	szkolenie stacjonarne
Zastosowanie dialogu motywującego pracy z klientem pomocy społecznej	3	szkolenie stacjonarne
Techniki pracy socjalno-wychowawczej z klientem niedobrowolnym	1	szkolenie on-line
Praca z dziećmi doświadczającymi przemocy domowej	1	szkolenie stacjonarne
W poszukiwaniu modelowych rozwiązań	2	Szkolenie stacjonarne
Praca zespołowa przygotowująca do kontaktu z mieszkańcem z problemem alkoholowym, uzależnionym od środków psychoaktywnych oraz motywowanie do zmian w tym obszarze	60	Szkolenie stacjonarne
Zadania i kompetencje członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz członków zespołów interdyscyplinarnych – rola samorządów gmin w nowoczesnym przeciwdziałaniu uzależnieniom oraz przeciwdziałaniu przemocy	3	szkolenie stacjonarne
Integracja POMOST Std z systemem ZONE (CEEB)	2	szkolenie on-line
Program Integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030	1	konferencja
Zmiany standardów funkcjonowania opieki dzieci do lat 3 obowiązujące od 4 listopada 2023 r.	1	szkolenie on-line
Małopolskie Forum Polityki Społecznej	1	szkolenie stacjonarne
Małopolskie Forum Pomocy Społecznej – e-doręczenia	2	szkolenie stacjonarne
Spotkanie dotyczące tematyki pieczy zastępczej	1	spotkanie
Wizyta studyjna w ramach projektu „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”	2	wizyta studyjna
Istotne dla OPS zmiany w Kodeksie Pracy	1	szkolenie stacjonarne
Praktycznie o zmianach w prawie pracy	2	szkolenie on-line
Jak poradzić sobie z nadchodzącymi zmianami w prawie pracy – wskazówki i nowe wzory dokumentów kadrowych	2	szkolenie on-line
Trudne pytania w prawie pracy po zmianach w Kodeksie Pracy	1	szkolenie on-line
Tworzenie lokalnych planów deinstytucjonalizacji	6	warsztaty
Lokalny plan rozwoju usług społecznych – liderzy deinstytucjonalizacji	1	szkolenie stacjonarne
Regionalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji województwa małopolskiego	1	posiedzenie zespołu

Wizyta studyjna w ramach projektu „Opracowywanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”	7	wizyta studyjna
Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych	1	seminarium
Zarządzanie i organizacja usług społecznych	1	specjalizacja – szkolenie
Opracowanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych	3	specjalizacja – szkolenie
Świadczenia rodzinne – nowy okres	1	szkolenie on-line
Świadczenia pielęgnacyjne i wspierające	1	szkolenie on-line
Stypendia szkolne – aktualne problemy z uwzględnieniem specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy	1	szkolenie on-line
Kurs dla kandydatów na księgowych	1	szkolenie on-line
Rachunkowość w JSP w 2023 r. – zmiany w sprawozdawczości i klasyfikacji budżetowej	1	szkolenie on-line
Zamknięcie ksiąg rachunkowych i prawidłowość sprawozdań finansowych za 2023 rok w świetle ustaleń kontroli	1	szkolenie on-line
Podatek Vat dla początkujących z uwzględnieniem najnowszych zmian	1	szkolenie on-line
Inspektor Ochrony danych	1	szkolenie on-line
Skuteczna realizacja kontroli zarządczej w jednostce administracji publicznej	1	szkolenie on-line
Wypalenie zawodowe – wsparcie psychologiczne w formie szkoleniowej dedykowane Kadry Zarządzającej	9	szkolenie stacjonarne

Źródło: opracowanie własne

Diagram nr 16. Wskaźnik spełnienia w roku oceny zapisów ustawowych określonych w art. 110 ust. 11 i ust. 12 ustawy o pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższych danych, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie spełniało w roku oceny warunki ustawowe wynikające z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej czyli:

- 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców – było 1 811 mieszkańców (do obliczeń przyjęto: liczba mieszkańców za 2023 r. – 100 534, liczba pracowników socjalnych zatrudniona w zespołach pracy socjalnej i zespołach realizujących zadania w zakresie usług pomocy społecznej – 55,5 etatów).

8. ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE

W roku oceny w strukturze organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie funkcjonowały zespoły pracy socjalnej i zespoły realizujące zadania w zakresie usług pomocy społecznej. I tak w:

1. Dziale Pomocy i Integracji Społecznej:

- Zespoły Pracy Socjalnej – z podziałem na 4 rejony,
- Zespół ds. Asysty Rodzinnej,
- Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- Zespół ds. Bezdomności.

2. Dziale Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych:

- Zespół Usług Opiekuńczych,
- Zespół Pomocy Instytucjonalnej.

3. Dziale Rehabilitacji Społecznej i Pomocy Specjalistycznej:

- Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej,
- Zespół ds. Zdrowia i Pomocy Specjalistycznej.

4. Dziale Pieczy Zastępczej:

- Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
- Zespół ds. Świadczeń Pieczy Zastępczej.

5. Dziale Organizowania Usług Społecznych:

- Zespół Koordynatorów Indywidualnych Planów Usług Społecznych.

Zespoły te liczyły łącznie 93 osoby (90,35 etatów), w tym 63 pracowników socjalnych (55,5 etatów) oraz 13 specjalistów (13 etatów), o których mowa w artykule 110a ustawy o pomocy społecznej, a mianowicie:

1. specjaliści z zakresu pracy socjalnej – 30 osób (28,5 etatów):
 - specjalista pracy socjalnej – 17 osób (16,25 etatów),
 - starszy specjalista pracy socjalnej – 8 osób (8 etatów),
 - starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator – 5 osób (4,25 etatów)
2. specjaliści z zakresu pracy z rodziną:
 - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 5 osób (5 etatów),

- asystent rodziny – 5 osób (5 etatów),
 - 3. inni specjaliści realizujący zadania usług pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej:
 - koordynator indywidualnych planów usług społecznych – 3 osoby (3 etaty).
- Ponadto w komórce organizacyjnej Organizatora Społeczności Lokalnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zatrudnione było 2 osoby (1,5 etatu).

9. ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE

Zatrudnienie pomocnicze w CUS w Tarnowie w roku oceny kształtowało się na poziomie wskazanym poniżej.

W ramach zatrudnienia subsydiowanego (prace społecznie użyteczne), zgodnie z założeniami porozumienia zawartego pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowie a Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych pracowało – 31 osób.

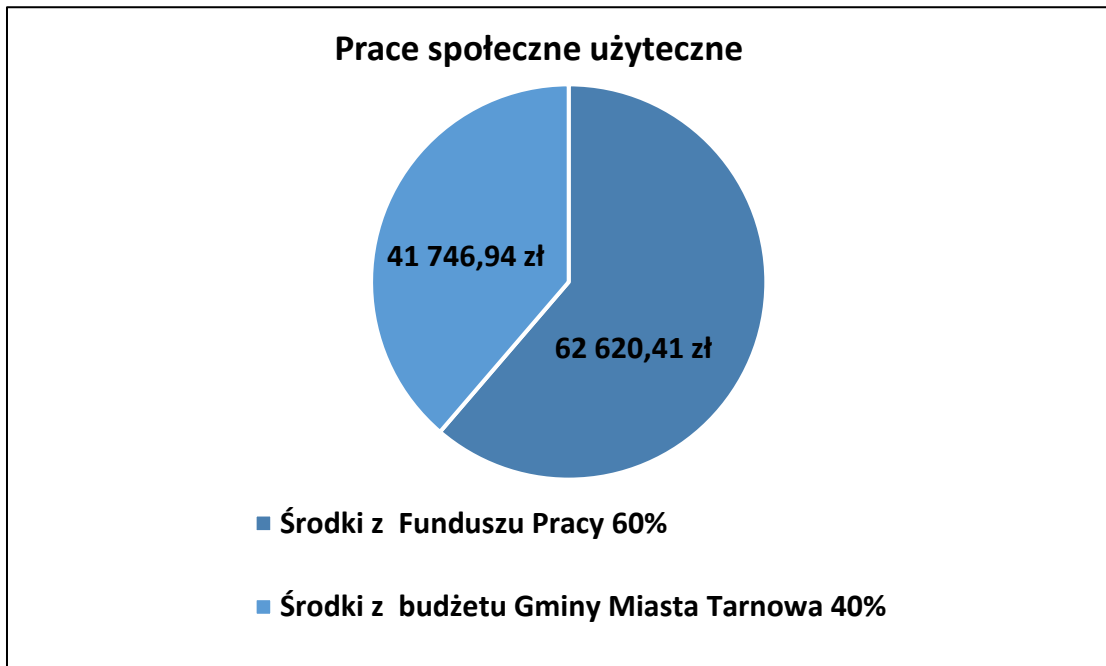
Osoby wykonywały pracę na stanowisku:

- opiekunki domowej – 26 stanowisk,
- pomocy opiekunowi osoby niepełnosprawnej – 3 stanowiska,
- pracowników gospodarczych – 2 stanowisk.

Prace społecznie użyteczne realizowane były przez beneficjentów CUS w Tarnowie również na rzecz Domu Pomocy Społecznej im. Św. Alberta w Tarnowie przy ul. Szpitalnej 53 oraz Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące środków wydatkowanych w ramach zatrudnienia subsydiowanego.

Diagram nr 17. Koszt realizowanych prac społecznie użytecznych w roku oceny

Źródło: opracowanie własne

Ponadto w 2023 r. staże odbywało 10 osób, w tym 2 osoby kontynuowały staż w ramach umowy z Powiatowym Urzędem Pracy z 2022 r. Po zakończonym stażu 3 osoby zostały zatrudnione na umowę o pracę – 2 osoby na umowy na czas określony z perspektywą umowy na czas nieokreślony oraz 1 osoba na umowę w ramach zastępstwa na dłuższy okres czasu.

W 2023 r. praktyki studenckie odbyło 10 osób, z czego 1 osoba po praktyce została zatrudniona w ramach umowy na zastępstwo. Praktyki zawodowe odbyło 15 osób, z czego 1 osoba została zatrudniona w ramach umowy o pracę na czas określony z perspektywą zatrudnienia na czas nieokreślony.

Liczba wolontariuszy wyniosła 10 osób.

10. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE GMINY MIASTA TARNOWA

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna świadczona przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym. W GMT prowadzą działalność instytucje pomocy społecznej finansowane z różnych źródeł.

Poniżej przedstawiono w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: typu funkcjonujących placówek, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, kosztów prowadzenia i utrzymania placówek, kadry placówek i wydawanych decyzji administracyjnych, z uwzględnieniem lat 2022 – 2023 wraz z prognozą na 2024 r.

Tabela nr 25. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia część I

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	106	120	120
Liczba osób korzystających	126	152	132
Liczba osób umieszczonych	23	46	40
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	20	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	36	37	37
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	2 824 002	3 563 558	3 601 026
DZIENNE DOMY POMOCY⁸			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	50	50
Liczba osób korzystających	40	45	45
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	339 542	352 494	499 466
KLUBY SAMOPOMOCY⁹			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	0	27	27
Liczba osób korzystających	0	43	45
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	4	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	0	127 816	158 083
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	60	60	60
Liczba osób korzystających	98	96	96
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	18	16	16
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	683 989	804 683	1 013 989
OGRZEWALNIE¹⁰			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	0	30	0
Liczba osób korzystających	0	249	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	15 ¹¹	0

⁸ Dom Dziennego Pobytu funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie jako odrębny dział.

⁹ Klub samopomocy rozpoczął funkcjonowanie w ramach struktury organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie od 01.01.2023 r.

¹⁰ Ogrzewalnia funkcjonowała od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

¹¹ 2 umowy o pracę, 13 umów zlecenie.

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	0	546 210	0
NOCLEGOWNIE			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	20	20	20
Liczba osób korzystających	102	103	103
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	18	16	16
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	164 061	199 921,84	238 449,60
PUNKT OPIEKI NAD OSOBAMI NIETRZEŻWYMI			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	10	20
Liczba osób korzystających	2 221	2 264	b.d.
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	15	10 ¹²	b.d.
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	1 039 107,66 ¹³	495 836,08 ¹⁴	2 003 500

Źródło: opracowanie własne

W powyższym zestawieniu tabelarycznym uwzględnione zostały jednostki/placówki prowadzone przez Gminę Miasta Tarnowa, jak również te, którym gmina zleciła realizację zadania.

Środowiskowe Domy Samopomocy:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy im. Św. Kingi prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Źródłem finansowania były środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa. Jednostka świadczyła usługi: częściową opiekę i pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych oraz posiłek.
2. Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielona Przystań” prowadzony przez Fundację „Zielona Przystań”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa. Jednostka świadczyła usługi: częściową opiekę i pomoc w zaspokajaniu potrzeb życiowych oraz posiłek.

Z usług świadczonych w ŚDS mogły korzystać osoby przewlekle psychicznie chore (typ A), osoby niepełnosprawne intelektualnie (typ B) oraz osoby z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą, chorobą alzheimera, Parkinsona, zaburzeniami osobowości i zachowania, zaburzeniami adaptacyjnymi oraz organiczną zmianą nastrojów lub też wykazywały inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C).

Dzienny Dom Pomocy:

Dom Dziennego Pobytu funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Domu Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jako odrębny Dział. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostka świadczy usługi: bytowe, opiekuńcze i wspomagające. Zapewniała wsparcie przez 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku.

¹² 2 umowy o pracę, 8 umów zlecenie.

¹³ Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi (PONON) funkcjonował całodobowo.

¹⁴ PONON funkcjonował od 01.02.2023 r. do 31.12.2023 r. w godz. od 13.00 do 23.00.

Klub Samopomocy:

Klub rozpoczął funkcjonowanie w ramach struktury organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie od 01.01.2023 r. Jest klubem dla osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60 lat i więcej zamieszkujących na terenie miasta Tarnowa. Przeznaczony jest dla 27 członków. Przedmiotem działalności Klubu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez udostępnienie im infrastruktury pozwalającej na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz dotacja w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2023.

Schronisko dla osób bezdomnych:

Schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” prowadzone przez Caritas Diecezji Tarnowskiej z siedzibą w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz wkład własny organizacji. Jednostka świadczyła usługi m.in: zapewnienie schronienia, możliwość spożycia posiłku, skorzystanie z prysznica i wyprania odzieży, usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej.

Noclegownia:

Noclegownia przy Schronisku dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” prowadzona przez Caritas Diecezji Tarnowskiej z siedzibą w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz wkład własny organizacji. Jednostka świadczyła usługi m.in: zapewnienie tymczasowego schronienia, możliwość spożycia posiłku, skorzystanie z prysznica i wyprania odzieży.

Ogrzewalnia:

Ogrzewalnia prowadzona przez Stowarzyszenie „Po Prostu Razem” z siedzibą w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz wkład własny organizacji. W ramach zadania świadczone usługi m.in.: zapewnienie możliwości krótkotrwałego schronienia i ogrzania się, możliwość spożycia gorącego napoju oraz wymiany odzieży lub dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany.

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi

Prowadzenie punktu nad osobami nietrzeźwymi (PONON) realizowało Stowarzyszenie „Po Prostu Razem” z siedzibą w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz wkład własny organizacji. W PONON dyżurowali m.in.: lekarz, ratownicy medyczni, terapeuta uzależnień i prawnik, zadaniem których było: zapewnienie badania każdej osobie nietrzeźwej dowiezionej do punktu, umożliwienie osobom nietrzeźwym dokonania zabiegów higieniczno-sanitarnych, zapewnienie środków dezynfekujących, higieny osobistej oraz odzieży zastępczej, dokonywanie stałej obserwacji podstawowych parametrów życiowych oraz zapewnienie systemu opieki profilaktycznej.

Tabela nr 26. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia część II

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	348	348	348
Liczba osób korzystających	405	409	409
Liczba osób umieszczonych	81	92	92
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	4	2	2
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31.XII. danego roku)	2	4	2
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	274	272	272
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20 161 960	24 365 233	26 766 216
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM¹⁵			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	11	31	31
Liczba osób korzystających	10	35	40
Liczba osób umieszczonych	10	35	35
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	5	9 ¹⁶	9
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	221 000	303 726	537 200
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	4	4
Liczba osób korzystających	7	1 212	1 212
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)			
Liczba osób korzystających	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	260	261	261
Liczba osób korzystających	130	133	133
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	15	32	32

¹⁵ Wszystkie mieszkania chronione (wspierane i treningowe) zgodnie z zapisami ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1693) zostaną przekształcone w mieszkania treningowe lub w mieszkania wspomagane w ciągu 6 miesięcy od dnia wejście w życie niniejszej ustawy.

¹⁶ 7 umów o pracę, 2 umowy zlecenie.

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	971 319	1 113 619	1 176 120
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	62	60	60
Liczba osób korzystających	58	98	98
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	44	45	45
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	4 271 956	5 196 198	6 109 967
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO			
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	8	8
Liczba osób korzystających	10	16	16
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	9	10	10
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	856 781	995 411	1 052 683
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ¹⁷			
Liczba uczestników zajęć	0	115	115
KLUB INTEGRACJI¹⁸			
Liczba uczestników zajęć	0	7 ¹⁹	5
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ			
Liczba uczestników zajęć	134	142	150
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31.XII. danego roku)	45	47	47
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	4 076 398	3 486 422	3 486 422
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ			
Liczba uczestników zajęć	50	55	55

Źródło: opracowanie własne

¹⁷ W Tarnowie nie funkcjonuje Centrum Integracji Społecznej jako placówka prowadzona przez GMT, jednak należy wskazać, że funkcjonują dwie placówki tego typu prowadzone przez organizacje pozarządowe. Są to:

- Centrum Integracji Społecznej w Tarnowie przy Spółdzielni Socjalnej Serwis, ul. Krakowska 13/3, Tarnów.
- Tarnowskie Centrum Integracji Społecznej, ul. Juliusza Słowackiego 6, Tarnów.

W ramach Centrum Integracji Społecznej, prowadzona jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

¹⁸ W Tarnowie funkcjonuje Klub Integracji Społecznej przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego 33-100 Tarnów, ul. Wielkie Schody 3, który prowadzi działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, trening interpersonalny, poradnictwo psychologiczne i prawne, kursy zawodowe, organizacja staży, wsparcie grup defaworyzowanych.

¹⁹ W tym 7 obywateli Ukrainy.

Domy Pomocy Społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie prowadzony był przez Gminę Miasta Tarnowa. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT, dotacji z budżetu państwa oraz odpłatności mieszkańców. Jednostka jest domem całodobowego pobytu o zasięgu ponadgminnym przeznaczonym dla osób przewlekle somatycznie chorych w podeszłym wieku.
2. Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie ul. Czarna Droga 48 prowadzony był przez Gminę Miasta Tarnowa. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT, dotacji z budżetu państwa oraz odpłatności mieszkańców. Jednostka świadczyła usługi: całodobowe utrzymanie, opiekę medyczno-pielęgniarską, rehabilitację oraz szereg różnorodnych zajęć terapeutycznych.
3. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Źródłem finansowania były środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa, z budżetu GMT, odpłatności mieszkańców oraz środki własne. Jednostka świadczyła usługi: zapewniała mieszkańcom Domu całodobowy pobyt i opiekę. W zależności od indywidualnych potrzeb zapewniono: pomoc w samoobsłudze, podstawową opiekę medyczną, rehabilitację leczniczą i społeczną, udzielono pomocy w załatwianiu spraw osobistych. Placówka zaspakajała potrzeby bytowe, opiekuńcze, edukacyjne, religijne i społeczne osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym. Mieszkańcy uczestniczyli w zajęciach terapeutycznych, korzystali z możliwości kontaktów z rodziną, kapłanem, integrowali się ze środowiskiem lokalnym oraz uczestniczyli w zajęciach szkolnych, w tym rewalidacyjnych.
4. Dom Pomocy Społecznej im. Zofii Skorupy dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie o zasięgu ponadgminnym prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną - Koło w Tarnowie . Źródłem finansowania były środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa, z budżetu GMT oraz odpłatności mieszkańców. Jednostka funkcjonowała na zasadach domu rodzinnego, dlatego mieszkańcy wykonywali w ramach terapii proste czynności domowe (sprzątanie, przygotowywanie śniadań i kolacji, nakrywanie do stołu). Dom stwarzał warunki do samodzielnego życia w otwartym środowisku w rodzinnej atmosferze; zapewniał całodobową opiekę dostosowaną do indywidualnych potrzeb i uczestnictwo w zajęciach rehabilitacyjno-terapeutycznych. Placówka jest domem całodobowego pobytu o zasięgu ponadgminnym, przeznaczonym dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Mieszkania chronione:

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa funkcjonowało 3 mieszkania chronione prowadzone przez organizację pożytku publicznego oraz 15 mieszkań funkcjonujących w strukturze CUS w Tarnowie:

1. Mieszkanie chronione wspierane dla niepełnosprawnych intelektualnie 5 kobiet prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną (PSONI) Koło w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostka świadczyła usługi obejmujące pomoc w: wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym dotyczących: przemieszczania się, utrzymania higieny osobistej, ubierania się, sprzątania, robienia zakupów i przygotowywania posiłków, załatwiania spraw osobistych; realizacji

kontaktów społecznych przez umożliwienie osobie: utrzymywania więzi rodzinnych, uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

2. Mieszkanie chronione wspierane dla niepełnosprawnych intelektualnie 3 mężczyzn prowadzone przez PSONI Koło w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostka świadczyła usługi obejmujące pomoc w: wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym dotyczących: przemieszczania się, utrzymania higieny osobistej, ubierania się, sprzątnięcia, robienia zakupów i przygotowywania posiłków, załatwiania spraw osobistych, realizacji kontaktów społecznych przez umożliwienie osobie utrzymywania więzi rodzinnych, uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.
3. Mieszkanie chronione treningowe dla 3 osób usamodzielnianych prowadzone przez PSONI Koło w Tarnowie. Źródłem finansowania realizacji zadania były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostka świadczyła usługi polegające na nauce, rozwijaniu lub utrwalaniu umiejętności w zakresie: samoobsługi, zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, efektywnego zarządzania czasem, prowadzenia gospodarstwa domowego, załatwiania spraw urzędowych, utrzymywania więzi rodzinnych, uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, poszukiwania pracy.
4. Mieszkania chronione dla 20 osób przy ul. Krzyskiej 17B w Tarnowie, do których zostały skierowane osoby przebywające w placówkach opieki całodobowej lub osoby oczekujące na umieszczenie w placówce całodobowej. Mieszkania funkcjonują od 8 września 2023 r. Zakup wyposażenia i środków trwałych został sfinansowany ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” oraz środki z budżetu państwa. Źródłem finansowania funkcjonowania mieszkań były środki pochodzące z budżetu GMT.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej:

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (TOIKiWODPD) jest jednostką, która realizuje zadania powiatu z zakresu interwencji kryzysowej wynikającej z ustawy o pomocy społecznej oraz zadania administracji rządowej realizowanej przez powiat w zakresie tworzenia i prowadzenia specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Źródłem finansowania TOIKiWODPD były środki pochodzące z budżetu GMT oraz dotacji z budżetu państwa. Jednostka świadczyła usługi:

1. Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK) - całodobowo, w ramach którego udzielała pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych (np. żałoby, kryzysach samobójczych, rozwodu, trudnych relacji rodzinnych, problemów wychowawczych, traumatycznych zdarzeń itp.). Całodobowe wsparcie osobiste, telefoniczne, mailowe świadczyła dla mieszkańców miasta Tarnowa oraz Dąbrowy Tarnowskiej (powiatu na podstawie porozumienia). W uzasadnionych sytuacjach udzielała schronienia do 3 miesięcy. Dysponowała 4 miejscami.
2. Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej - bez rejonizacji, w którym realizowała całodobową pomoc specjalistyczną wobec osób doznających przemocy (dzieci, dorosłych), świadków przemocy oraz innych - poszukujących informacji na temat zjawisk i sposobów przeciwdziałania przemocy domowej. Dyżury pełnili psycholog, pedagog, pracownik socjalny, specjalista pracy z rodziną, prawnik. W sytuacji zagrożenia zapewniał schronienie całodobowe – 20 miejsc (po zgłoszeniu lub uzgodnieniu z

działającym, przy właściwym miejscowo ośrodku pomocy społecznej - Zespołem Interdyscyplinarnym/ grupą diagnostyczno-pomocową lub w wyniku interwencji Policji). W uzasadnionych sytuacjach - także po bezpośrednim zawiadomieniu lub zgłoszeniu osoby potrzebującej wsparcia. Nadto prowadził grupę wsparcia dla osób doznających przemocy; opracowywał i realizował program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc. Opracowano także program psychologiczno-terapeutyczny.

Ponadto, na podstawie postanowień sądów, na terenie ośrodka odbywały się spotkania rodziców z dziećmi mieszkającymi z drugim rodzicem. Ośrodek współpracował również z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zarówno w kwestiach dotyczących „wspólnych” klientów, jak i służył specjalistyczną pomocą pracownikom. Specjaliści przyjmowali także połączenia z nr 112 (Centrum Powiadamiania Ratunkowego) przekierowywane do placówki.

Placówki wsparcia dziennego:

1. Placówka pn. SIEMACHA Spot Gemini Park działała przy ul. 16 Pułku Piechoty 12 w Tarnowie prowadzona była przez Stowarzyszenie Siemacha. Źródłem finansowania zadania pn. „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej” były środki pochodzące z budżetu GMT oraz środki własne organizacji. Jednostka świadczyła usługi w formie specjalistycznej. Zadaniem placówki było prowadzenie regularnych zajęć terapeutycznych, socjoterapeutycznych, kompensacyjnych, korekcyjnych, logopedycznych i profilaktycznych w postaci stałego grafiku. Zapewniały opiekę i pomoc w nauce dzieciom i młodzieży, a także rozwój ich pasji i zainteresowań.
2. Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA działała przy ul. Ignacego Mościckiego 12 w Tarnowie prowadzona była przez Katolickie Centrum Edukacji KANA w Tarnowie. Źródłem finansowania zadania pn. „Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej” były środki pochodzące z budżetu GMT oraz środki własne organizacji. Jednostka świadczyła usługi w formie specjalistycznej. Zadaniem placówki było prowadzenie regularnych zajęć terapeutycznych, socjoterapeutycznych, kompensacyjnych, korekcyjnych, logopedycznych i profilaktycznych w postaci stałego grafiku. Zapewniały opiekę i pomoc w nauce dzieciom i młodzieży, a także rozwój ich pasji i zainteresowań.
3. Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności” funkcjonowała w strukturze organizacyjnej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Placówka ma charakter opiekuńczo-podwórkowy. W ramach opiekuńczej formy zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, natomiast w formie podwórkowej realizację zajęć animacyjnych i socjoterapeutycznych. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT. Praca wychowawcza realizowana była według założeń rocznego planu dydaktyczno-wychowawczego.
4. Placówka MobilEduPark prowadzona była przez Kongregację Oratorium św. Filipa Neri w Tarnowie. Źródłem finansowania były środki własne Kongregacji. Prowadzona była w formie podwórkowej. W ramach placówki opieką objęte były dzieci i młodzież z Tarnowa w wieku 6 – 18 lat, a także ich rodziny. Oferowane wsparcie było adekwatne do zdiagnozowanych przyczyn wykluczenia, takich jak: trudna sytuacja życiowa wynikająca z niepełnosprawności (zarówno tej przeżywanej przez dziecko, jak i przeżywanej w rodzinie), trudności jakie dotyczyły rodzinę z powodu występującego w rodzinie bezrobocia, sieroctwa i euro-sieroctwa, trudności wychowawczych i adaptacyjnych, materialnych czy spowodowanych uzależnieniami.

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze:

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa funkcjonowało 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym:

1. Jedna placówka typu interwencyjnego:
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Pogotowie Opiekuńcze" w Tarnowie.
2. Trzy placówki typu socjalizacyjnego:
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Przyjazny Dom" w Tarnowie,
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Słoneczny Dom" w Tarnowie,
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie.
3. Jedna placówka typu rodzinnego:
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Rodzinny Dom" w Tarnowie.

Pełną i wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną oraz organizacyjną placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Tarnowa zapewniało Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie. Wszystkie placówki prowadzone były przez Gminę Miasta Tarnowa. Źródłem finansowania placówek były środki pochodzące z budżetu GMT. Jednostki zapewniały dzieciom całodobową opiekę i wychowanie; zaspokajały podstawowe potrzeby bytowe, emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, religijne i społeczne dziecka; umożliwiały kontakt dziecku z rodzicami biologicznymi i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowił inaczej; podejmowały działania mające na celu powrót dziecka do rodziny; zapewniały dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych oraz korzystania z przysługujących mu świadczeń zdrowotnych; ściśle współpracowały z instytucjami wspierającymi działania placówek opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia.

Warsztaty Terapii Zajęciowej:

1. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Tarnowie.
2. Warsztat Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II prowadzony przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji w Tarnowie.
3. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie - jednostkę organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa.

Źródłem finansowania warsztatów terapii zajęciowej były środki pochodzące: 90% kosztów działalności – ze środków PFRON, co najmniej 10% kosztów działalności – ze środków pochodzących z budżetu GMT. Warsztaty terapii zajęciowej są placówkami wyodrębnionymi organizacyjnie i finansowo. Stwarzają osobom z niepełną sprawnością, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Zakład Aktywności Zawodowej:

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie (ZAZ) prowadzone było przez Gminę Miasta Tarnowa – zakład budżetowy. Źródłem finansowania ZAZ były środki pochodzące z PFRON, z budżetu GMT oraz dotacji z budżetu państwa, środki własne ZAZ, środki UE. Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej - Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz

przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia na chronionym rynku pracy w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy.

Tabela nr 27. Inne instytucje pomocy i wsparcia

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (wg stanu na 31.XII. danego roku)	0	0	0
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST		26	29	29

Źródło: opracowanie własne

W powyższym zestawieniu tabelarycznym – w ostatnim wierszu - uwzględnione zostały dane dotyczące organizacji pozarządowych działających w obszarze włączenia społecznego opisane poniżej.

Organizacje pozarządowe:

1. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Tarnowie zajmował się „Organizacją dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców Tarnowa”. Zadanie było realizowane w ramach małego grantu. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
2. Stowarzyszenie Miejsmy Siebie zajmowało się realizacją zadania w ramach małego grantu pn. „Po prostu rodzina”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
3. Stowarzyszenie „Bądźmy Razem” na rzecz Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych realizowało zadanie w ramach małego grantu pn. „Piórkiem i pędzlem malowane – kontynuacja”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz ze środków własnych stowarzyszenia.
4. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Nauk Stosowanych w Tarnowie zajmowało się organizacją zadania w ramach małego grantu pn. „Jedziemy na Senioriadę 23!”, a także prowadziło „Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – 2023 – Akcja Re-Generacja 55+” i „Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – 2024 – w MCAS-ie łączymy ludzi i pokolenia”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz środki własne organizacji.
5. Fundacja społeczna Progres realizowała zadanie w ramach małego grantu pn. „Świąteczne warsztaty integracyjne 2023 – Krzyskie Święta”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.

6. Stowarzyszenie „Aktywni dla Zdrowia” oraz Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie realizowały zadanie „Rehabilitacja domowa osób chorych na stwardnienie rozsiane, reumatoidalne zapalenie stawów oraz inne przewlekłe schorzenia powodujące dysfunkcję ruchu”. Zadanie realizowane było w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” przy finansowaniu ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa.
7. Fundacja „Ruszyć!” była realizatorem zadania pn. „Rehabilitacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób niepełnosprawnych” oraz zadania pn. „Edukacja zdrowotna i aktywizacja osób niepełnosprawnych ze schorzeniami powodującymi dysfunkcję narządu ruchu”. Zadania realizowane było w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” przy finansowaniu ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa.
8. Stowarzyszenie ICH LEPSZE JUTRO realizowało zadanie pn. „Terapia oraz rehabilitacja dzieci i młodzieży z wadą słuchu oraz terapia sensoryczna”, a także zadanie „Terapia dzieci z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania – z zastosowaniem różnorodnych metod terapeutycznych”. Zadania realizowane były w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” przy finansowaniu ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa.
9. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tarnowie realizowało zadanie pn. „Terapia i rehabilitacja dzieci z zaburzeniami rozwoju ze spektrum autyzmu”. Zadanie realizowane było w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” przy finansowaniu ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa. Zajmowało się również prowadzeniem na terenie GMT Domu Pomocy Społecznej, mieszkania chronionego dla osób usamodzielnianych, mieszkania chronionego dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet i mężczyzn. Źródłem finansowania zadań były środki pochodzące z budżetu GMT, dotacje z budżetu państwa, a także środki własne PSONI.
10. Fundacja Autyzm „Otwieramy się na świat” - realizowała zadanie pn. „Wsparcie rodziców (opiekunów) osób ze spektrum autyzmu”. Zadanie realizowane było ze środków pochodzących z budżetu GMT.
11. Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu Prowincja Krakowska prowadziło Środowiskowy Dom Samopomocy im. Św. Kingi w Tarnowie. Źródłem finansowania były dotacje z budżetu państwa, środki pochodzące z budżetu GMT oraz środki własne.
12. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo Prowincja Krakowska prowadziło Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie. Źródłem finansowania zadania były środki pochodzące z budżetu GMT, dotacje z budżetu państwa, a także środki własne.
13. Fundacja Zielona Przyszań w Tarnowie prowadziła jedno zadanie w postaci małego grantu. pn. „Tarnowskie Centrum Wsparcia Rodziny 2023” oraz zadanie „Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A dla osób przewlekłe psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych”, a także „Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielenie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz środki własne organizacji, a także środki z „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026” i z budżetu państwa. Fundacja realizowała

również zadanie pn. „Prowadzenie Klubu zdrowej mamy i dziecka”. Zadanie realizowane jest od dnia 30 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2024 r. ze środków pochodzących z Budżetu Obywatelskiego GMT.

14. Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Tarnowie (PKPS) prowadził zadanie „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT. Ponadto PKPS oraz tarnowski oddział Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów wraz ze Stowarzyszeniem „Po Prostu Razem” współpracowały w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa – współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).
15. Caritas Diecezji Tarnowskiej prowadził zadania „Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym” oraz „Dożywanie uprawnionych klientów Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w formie posiłków gorących jednodaniowych”. Zadania finansowane były ze środków pochodzących z budżetu GMT oraz ze środków własnych organizacji.
16. Katolickie Centrum Edukacji KANA w Tarnowie prowadziło placówkę wsparcia dziennego w formie specjalistycznej KANA. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz ze środków własnych organizacji.
17. Stowarzyszenie SIEMACHA prowadziło placówkę wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Gemini Park oraz „Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej” – 2022 – 2023 - SIEMACHA Spot Nestor” oraz „Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej” – 2023 – 2024 - SIEMACHA Spot Nestor”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz ze środków własnych organizacji.
18. Stowarzyszenie „Po Prostu Razem” realizowało zadania „Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa ogrzewalni” oraz „Prowadzenie Punktu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi”, które finansowane były ze środków pochodzących z budżetu GMT oraz ze środków własnych organizacji.
19. Stowarzyszenie Medycyna Polska prowadziło Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej 2022 – 2023 oraz Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej 2023 – 2024. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
20. Stowarzyszenie KANON w Tarnowie prowadziło Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2022 – 2023 – KANON oraz Międzysiedlowe Centrum Aktywności Senioralnej 2023 – 2024 – KANON. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT.
21. Tarnowskie Hospicjum Domowe im. bł. Fryderyka Ozanama w Tarnowie realizowało zadanie pn. „Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych” – poprzez prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego. Współpraca bezkosztowa.
22. Stowarzyszenie „Klub Amazonka” realizowało zadanie „Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii”. Zadanie realizowane w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” przy współfinansowaniu ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa.
23. Spółdzielnia Socjalna BioVitaMed realizowała zadanie „Zdrowi My! – Mama i Ja”. Zadanie realizowane było w ramach projektu „Tarnów – Nowe Spojrzenie” przy współfinansowaniu ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Rozwój Lokalny” oraz środków budżetu państwa.
24. Edu It Augustyn, Pieprzycki Spółka Jawna realizowała umowę na świadczenie usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Źródłem finansowania była dotacja z budżetu państwa.
25. Stowarzyszenie WIOSNA realizowało projekt stowarzyszenia – Szlachetna Paczka, przekazując

pomoc materialną wytypowanym przez pracowników CUS osobom.

26. Fundacja Ernst and Young w Warszawie realizowała Kampanię społeczną „Rodzina na zastępstwo – Serce na zawsze”. Źródłem finansowania były środki pochodzące z budżetu GMT oraz środki własne fundacji.
27. Fundacja Polskich Kawalerów Maltańskich we współpracy z Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowała XI edycję „Opłatka Maltańskiego.
28. Fundacja Partnerstwo dla Przyszłości oraz Centrum Integracji Społecznej - jednostka Lokalna Spółdzielni Socjalnej Serwis realizowały w ramach współpracy z pracownikami Centrum Usług Społecznych w Tarnowie proces rekrutacji osób do uczestnictwa w zajęciach, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, a następnie nadzorowanie uczestnictwa zrekrutowanych osób.

11. ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE GMINY MIASTA TARNOWA

W Gminie Miasta Tarnowa środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w roku oceny 141 707 486,38 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego zmalał o 35 573 712,35 zł (co stanowi 20,07%). W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 55 959 219,97 zł, co stanowi 39,49% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 70 382 593,03 zł, co stanowi 49,67% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 3 849 473,41 zł, co stanowi 2,72% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 319 932,39 zł, co stanowi 0,22% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wydatkowano 11 196 268,58 zł, co stanowi 7,90% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe:

1. Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 35 039 687,33 zł.
2. Domy Pomocy Społecznej – 27 091 752,00 zł.
3. Ośrodki pomocy społecznej – 13 291 033,08 zł.

Dodatkowo w roku oceny wydatkowano środki w łącznej wysokości 1 021 707,13 zł na: realizację programów polityki zdrowotnej – 172 903,66 zł, inne zadania w zakresie ochrony zdrowia, np. obsługę wydawania decyzji w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy innemu niż ubezpieczonemu spełniającemu określone w prawie kryterium dochodowe - 55 000,00 zł, realizacja przez organizacje pozarządowe zleconych zadań – 264 300,44 zł, realizowano projekt Tarnów „Nowe spojrzenie” – 478 586,47 zł, opłacono pobyt niepełnoletniego mieszkańca Gminy w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym dla Dzieci – 36 622,56 zł, realizowano zadania związane z obsługą Karty Dużej Rodziny – 14 294 zł.

Tabela nr 28. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego – zadania własne i zlecone – w zł

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2022	Rok oceny 2023	Prognoza 2024
OGÓŁEM			
OGÓŁEM (działy)	177 281 198,73	141 707 486,38	113 354 043,51
W tym: w budżecie CUS	127 650 458,93	92 313 606,77	96 707 811,14
851 - OCHRONA ZDROWIA			
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	26 700	61 850	43 000
w tym: w budżecie CUS	26 700	61 850	43 000
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	2 807 779,24	3 787 623,41	5 136 540
w tym: w budżecie CUS	1 197 592,98	2 222 267,36	3 786 040
852 - POMOC SPOŁECZNA			
85202 - Domy pomocy społecznej	21 854 234,18	27 091 752	27 881 414
w tym: w budżecie CUS	6 114 757,90	8 700 293,32	8 207 278
85203 - Ośrodki Wsparcia	3 263 619	4 067 339,44	3 936 398
w tym: w budżecie CUS	2 195 667	4 067 339,44	3 936 398
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	428 970,38	524 674,53	492 800
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	331 043,19	352 755,20	405 964
w tym: w budżecie CUS	331 043,19	352 755,20	405 964
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	2 231 713,70	2 224 136,08	2 687 659
w tym: w budżecie CUS	2 227 246,17	2 216 560,06	2 672 159
85215 - Dodatki mieszkaniowe	6 822 596,51	9 656 619,05	8 950 200
w tym: w budżecie CUS	6 822 596,51	9 656 619,05	8 950 000
85216 - Zasiłki stałe	3 751 586,37	3 736 110,60	4 521 871
w tym: w budżecie CUS	3 728 198,34	3 689 711,09	4 461 371
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	11 244 229,44	13 291 033,08	17 003 809
w tym: w budżecie CUS	11 244 229,44	13 291 033,08	17 003 609
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	911 055,38	1 105 159,22	1 309 289
w tym: w budżecie CUS	136 000	303 725,75	537 200
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	4 145 123,94	4 336 733,89	4 672 916
w tym: w budżecie CUS	2 592 823,99	3 984 239,57	4 172 950
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	18 34 892,88	2 089 255,24	1 478 850
w tym: w budżecie CUS	1 701 630,93	1 889 230,39	1 291 875
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	0	0	0

w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	9 626 730,17	1 907 024,70	229 974
w tym: w budżecie CUS	5 559 490,31	1 013 583,66	198 874
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ			
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	2 438 225,51	2 903 660,58	3 121 298,67
w tym: w budżecie CUS	145 963,28	284 901,57	334 520
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	996 092,96	1 156 309,26	1 270 290
w tym: w budżecie dyspozycji CUS	38 735,65	57 571,28	86 000
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	13 639 784,19	7 136 298,74	3 820 441,84
w tym: w budżecie CUS	9 279 989,22	2 354 180,24	1 623 603,84
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA			
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	260 286,89	219 032,39	70 000
w tym: w budżecie CUS	198 315,20	140 439,83	70 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	102.400	100 900	200 000
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
855 - RODZINA			
85501 - Świadczenie wychowawcze	38 898 003,59	91 344,20	120 000
w tym: w budżecie CUS	38 828 790,02	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	32 825 424,70	35 039 687,33	34 505 000
w tym: w budżecie CUS	32 715 221,39	34 223 581,01	34 356 986,3
85504 - Wspieranie rodziny	272 918,67	332 528,03	412 063
w tym: w budżecie CUS	272 918,67	332 528,03	409 763
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	8 966 932,53	10 638 935,27	13 409 253
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	3 120 775,26	3 591 394,88	4 733 435
w tym: w budżecie CUS	2 293 948,87	2 538 074,27	3 184 795
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	4 930 316,48	5 627 141,54	6 855 036
w tym: w budżecie CUS	411 684,65	311 595,04	418 388
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	506 070,49	638 187,72	557 037
w tym: w budżecie CUS	506 070,49	621 527,55	557 037

85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0	0	0
w tym: w budżecie CUS	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

Ponadto w roku oceny wydatkowano środki finansowe na wsparcie uchodźców wojennych, wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wydatkowało na ten cel łącznie (ujęto również dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych) kwotę 876 058,27 zł (w tym w budżecie CUS – 873 305,02 zł), w tym na: jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł – 54 450,00 zł, świadczenia rodzinne – 669 161,79 zł, pozostałe świadczenia z ustawy o pomocy społecznej (np. zasiłki stałe, okresowe, sprawienie pogrzebu) – 77 981,11 zł, zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych (posiłki doraźne oraz zasiłki celowe na zapewnienie posiłku) – 23 149,45 zł, stypendia socjalne – 25 797,42 zł, opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne – 16 660,17 zł, finansowanie pobytu dzieci – obywateli Ukrainy umieszczonych w polskim systemie pieczy zastępczej – 8 858,33 zł. Dodatkowo CUS w Tarnowie wydatkowało środki w wysokości 28 905,22 zł na opłacenie rachunków związanych z utrzymaniem bursy – miejsca czasowego pobytu uchodźców z Ukrainy za 2022 r. Koszty te zostały poniesione w 2023 r.

W związku z art. 13 ww. ustawy Gmina Miasta Tarnowa wydatkowała łączną kwotę 2 900 800 zł, w tym na wypłatę świadczeń pieniężnych z tytułu zapewnienia zakwaterowania i żywienia obywatelom Ukrainy (tzw. „40,00 zł”) oraz 23 408 zł na koszty obsługi wniosków - weryfikację wniosków oraz weryfikację warunków zakwaterowania. Zadania określone w art. 13 ustawy są zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi gminie, a środki przeznaczone na ich realizację zapewnia wojewoda – wszystkie środki wypłacone przez Gminę Miasta Tarnowa pochodzą z budżetu Wojewody Małopolskiego.

Dodatkowo organ wykonawczy gminy zapewnił dla obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium RP uznaje się za legalny na podstawie przepisów ustawy - na potrzeby nadania numeru PESEL - możliwość nieodpłatnego wykonania fotografii. Na ten cel wydatkował łączną kwotę 7 215,55 zł. Realizacja powyższego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

W ramach realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Gmina Miasta Tarnowa wydatkowała również środki na realizację zadania - zapewnienie zakwaterowania i całodziennego żywienia zbiorowego w budynku przy ul. Św. Anny 1 w Tarnowie. Na ten cel wydatkowano kwotę 1 649 332,54 zł - dotacja celowa z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie oraz 2 794,78 zł - środki własne Gminy Miasta Tarnowa.

12. AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO - KONKURSOWA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W TARNOWIE I NADZOROWANYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

Aktywność projektowo-konkursowa CUS w Tarnowie oraz nadzorowanych jednostek organizacyjnych polegała na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziale w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

W roku oceny Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz nadzorowana jednostka organizacyjna: Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych „Bezpieczna Przystań” w Tarnowie realizowały lub uczestniczyły w realizacji:

- 3 projektów w ramach środków unijnych na łączną kwotę 874 969,87 zł, w których uczestniczyło 133 osoby,
- 4 projektów konkursowych ogłaszanych przez MRiPS na łączną kwotę 3 612 526,97 zł, w których uczestniczyło 739 osób,
- 2 programów osłonowych na łączną kwotę 2 121 430,03 zł, w których uczestniczyło 2 959 osób.

Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie realizowanych programów i projektów realizowanych w roku oceny.

Tabela nr 29. Programy i projekty realizowane w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023		
	Liczba uczestników programu/ projektu	Wydatkowana kwota	Jednostka realizująca
PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH			
Projekt pn. „Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”	3	62 714,70 zł, w tym UE 52 856,04 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
Małopolska Tarcza Humanitarna. Fundusze Europejskie dla Ukrainy. Wsparcie grantowe EFS dla NGO i JST – integracja społeczna, rynek pracy, edukacja i zdrowie	2	49 413,49 zł	Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niezależnych „Bezpieczna Przystań” w Tarnowie
Zadanie pn. „Powrót z POWERem – czyli deinstytucjonalizacja usług społecznych w mieście Tarnowie” w ramach projektu grantowego pt. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”	128	762 841,68 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MRiPS			
Zadanie pn. „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ w Tarnowie” w ramach programu wieloletniego „SENIOR+” na lata 2021-2025, edycja 2023	27	Zgodnie z umową wartość projektu: 110 160 zł, w tym kwota dotacji z budżetu państwa: 55 080 zł, wkład własny: 55 080 zł. Wykorzystano: dotacja z budżetu państwa: 51 974,50 zł; środki własne samorządu: 72 437,18 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
„Asystent rodziny w 2023 roku”	311	67 924,12 zł w tym: budżet GMT - 16 689,26 zł, środki zewnętrzne 51 234,86 zł (dotacja MUW – Fundusz Pracy)	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	151	1 882 272,55 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
„Opieka wytchnieniowa”	250	1 552 170,30 zł	Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných „Bezpieczna Przystań” w Tarnowie
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH			
Wieloletni rządowy program “Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	2 852	2 073 979 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie
Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023	107	47 451,03 zł	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Źródło: opracowanie własne

Pracownicy Działu Pomocy i Integracji Społecznej Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowali:

- projekt socjalny dla rodzin z małoletnimi dziećmi przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pn. „Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”,
- warsztaty edukacyjne dla rodziców objętych wsparciem CUS w Tarnowie przeżywających

- trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy w rodzinie pn. „Wychowanie bez klapsa”,
- projekt socjalny dla osób korzystających ze wsparcia CUS mających trudności w prawidłowym zarządzaniu budżetem pn. „Trening budżetowy”,
 - projekt socjalny dla rodziców objętych wsparciem CUS zainteresowanych wprowadzeniem zmian w relacjach z dziećmi pn. „Grupa wsparcia dla rodziców”.

Wśród projektów socjalnych Dział Wsparcia Osób Starszych i Niepełnosprawnych (DWOSN) CUS realizowało zadanie „Nie(u)zależnieni”. Adresatami było ok. 30 osób dorosłych z niepełnosprawnością, mieszkańców Tarnowa korzystających z systemu pomocy społecznej oraz narażonych na występowanie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Celem głównym była poprawa funkcjonowania osób z niepełnosprawnością narażonych na uzależnienie od alkoholu w miejscu zamieszkania poprzez poszerzenie oferty wsparcia Centrum Usług Społecznych w Tarnowie dla osób z niepełnosprawnością narażonych na uzależnienie od alkoholu.

W ramach projektu zostały zrealizowane następujące działania: wsparcie terapeuty uzależnień, wsparcie psychologa, cykliczne spotkania w ramach grupy wsparcia prowadzone przez pracowników socjalnych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, spotkanie z fizjoterapeutą, dietetykiem, z pielęgniarką, trening spędzania czasu wolnego jako alternatywa dla alkoholu, otwarte spotkania społeczności lokalnej w ramach integracji społecznej mieszkańców mieszkań chronionych oraz pozostałych mieszkańców budynku przy ul. Krzyskiej 17B oraz spotkanie integracyjne społeczności lokalnej.

Projekt realizowany był w związku z przyznaniem przez Wojewodę Małopolskiego środków finansowych na pokrycie kosztów obsługi realizacji przez gminy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań własnych dotowanych z budżetu państwa na 2023 r.

Kolejnym projektem było zadanie „Łączymy pokolenia, Pokoleniowe Skrzyżowanie” - projekt bezkosztowy skierowany do osób powyżej 60. roku życia, realizowany przez pracowników socjalnych DWOSN. Projekt powstał z myślą o osobach starszych przebywających w mieszkaniach chronionych w Tarnowie przy ul. Krzyskiej 17B oraz innych osobach starszych zamieszkałych w tym budynku, które borykają się z problemami charakterystycznymi dla tej fazy życia - utrata sprawności fizycznej i psychicznej, samotność, nadmiar czasu wolnego, nieaprobowanie własnej starości.

Z kolei pracownicy działu Pieczy Zastępczej CUS w Tarnowie - Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zrealizowali 11 projektów, w tym 9 skierowanych do rodzin zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonych w rodzinach zastępczych, tj.:

1. „Uniwersytet rodzicielstwa zastępczego” – projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Tarnowa.
2. „Ferie 3xF – Fascynujące, Fantastyczne, Fajowe” – projekt dla dzieci i młodzieży, których celem była organizacja czasu wolnego dzieciom i młodzieży podczas zimowych ferii.
3. „Wielkanoc wiosną malowana” warsztaty wielkanocne dla dzieci i młodzieży.
4. „Rodzina na zastępstwo - Serce na zawsze” – projekt promujący rodzicielstwo zastępcze.
5. „Szkoła Mocy! Nie Przemocy!” – projekt skierowany do młodzieży, którego celem było zdobycie wiedzy, jak postępować w sytuacji przemocy, jak na nią reagować i gdzie szukać pomocy.
6. „Podziel się czasem – bo im więcej dajesz, tym więcej zyskujesz” - projekt wolontariatu dla dzieci

i młodzieży z rodzin zastępczych na rok szkolny 2023/2024, którego celem było pozyskanie wolontariuszy oraz pomoc najbardziej potrzebującym małoletnim w nauce.

7. „Chcę być świadomy” - projekt skierowany do funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie miasta Tarnowa.
8. „Jestem sobą” – projekt skierowany do dzieci, którego celem było rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania poszczególnych uczuć i emocji, jak i wspomaganie rozwoju społecznego, emocjonalnego oraz modelowanie pozytywnych postaw społecznych u dzieci.
9. „Szalone Andrzejkki” - projekt dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych, zabawa andrzejkowa, zorganizowana we współpracy z Zespołem Szkół Ogólnokształcących Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie.
10. „(PO)MOCNA Grupa” - projekt do młodzieży z rodzin zastępczych, którego głównym celem było wzajemne wsparcie, jak i podejmowanie dyskusji i rozmowy na tematy, które nurtują młodych ludzi.
11. „#Zostań Rodziną Zastępczą w Tarnowie” – projekt promujący rodzicielstwo zastępcze.

W 2022 r. został opracowany „Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023”. Celem programu było wprowadzenie usług społecznych dla mieszkańców Tarnowa o charakterze kompleksowym i powszechnym, które będą odpowiedzią na ich aktualne problemy i potrzeby. Program został przyjęty uchwałą nr LXXIII/707/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 października 2022 r. w sprawie „Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023” (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 7218).

Kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych, określonych w „Programie Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na lata 2022-2023”, odbywało się za pośrednictwem CUS na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. Podstawowym warunkiem kwalifikowania do korzystania z usług było miejsce zamieszkania na terenie GMT. Usługi świadczone były nieodpłatnie, w formie niematerialnej, bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych lub grup mieszkańców o określonych potrzebach.

W 2023 r. realizowano następujące usługi: indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży, grupowa terapia psychologiczna dla dzieci i młodzieży, wsparcie specjalistyczne dla dzieci i młodzieży, warsztaty profilaktyczne z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych, warsztaty profilaktyczne z zakresu zapobiegania różnym zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży, zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży w tym taneczne, zajęcia edukacyjno-artystyczne dla dzieci i młodzieży w tym sensoplastyczne, usługi rehabilitacji ruchowej „Zdrowy Kręgosłup” w tym ruchowe, z technikami oddechowymi i obniżającymi stres, usługi poradnictwa logopedyczno-fizjoterapeutycznego, dogoterapia dla dzieci i młodzieży, hipoterapia dla dzieci i młodzieży, usługi poradnictwa dietetycznego w tym dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, grupy wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci niepełnosprawnych, wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, usługa „Złota rączka”, mobilne usługi pielęgnacyjne w tym podologiczne i fryzjerskie oraz usługi porządkowe.

W 2023 r. ogłoszono i rozstrzygnięto 7 konkursów ofert na wyłonienie realizatora lub realizatorów zadań z zakresu zdrowia publicznego:

- dot. wsparcia osób niepełnosprawnych: „Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna

kobiet po mastektomii”, „Rehabilitacja domowa osób chorych na stwardnienie rozsiane, reumatoidalne zapalenie stawów oraz inne przewlekłe schorzenia powodujące dysfunkcje narządu ruchu”, „Rehabilitacja ruchowa w wodzie wspomagająca sprawność psychofizyczną osób niepełnosprawnych”, „Edukacja zdrowotna i aktywizacja osób niepełnosprawnych ze schorzeniami powodującymi dysfunkcję narządu ruchu”, „Terapia oraz rehabilitacja dzieci i młodzieży z wadą słuchu oraz terapia sensoryczna”, „Terapia i rehabilitacja dzieci z zaburzeniami rozwoju ze spektrum autyzmu”,

- dot. profilaktyki dzieci i młodzieży: „Terapia dzieci z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania – z zastosowaniem różnorodnych metod terapeutycznych”.

Ponadto w 2023 r. kontynuowano realizację zadania pn. „Zdrowi MY! – Mama i ja”.

13. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI – ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPRACIA

Miasto Tarnów wspiera organizacje pożytku publicznego, które realizują określone zadania w zakresie pomocy społecznej, przyznając dotacje z zachowaniem procedury konkursowej, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), z zastosowaniem ustawy o finansach publicznych.

W Gminie Miasta Tarnowa w 2023 r. w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie zadań realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie zawarto 45 umów z 29 organizacjami pozarządowymi na kwotę przyznanej dotacji 13 504 535,12 zł. W trybie zamówień publicznych zlecono zadania 1 organizacji pozarządowej, której przekazano dotacje w kwocie 177 323,61 zł. Z kolei prowadzenie placówek pomocy społecznej zlecono 11 organizacjom pozarządowym, na kwotę przyznanej dotacji 8 800 135,12 zł.

Usługi opiekuńcze zostały zleczone jednej organizacji pozarządowej. Natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku oceny zlecano do realizacji firmie zewnętrznej.

Poniżej zamieszczono zestawienie tabelaryczne przedstawiające szczegółowe informacje dotyczące współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku oceny.

Tabela nr 30. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w roku oceny

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA	
Łączna liczba organizacji pozarządowych, z którymi miasto współpracuje	29
w tym łączna liczba organizacji pozarządowych, z którymi miasto współpracuje bez ponoszenia kosztów	11
Łączna liczba placówek, których prowadzenie miasto zleciło organizacjom pozarządowym ²⁰	21
Łączna kwota przekazana przez miasto organizacjom pozarządowym na prowadzenie placówek wskazanych - w zł	8 800 135,12
Łączna liczba warsztatów terapii zajęciowej (WTZ)	3
Łączna kwota przekazana na prowadzenie WTZ (wraz z środkami PFRON) - w zł	4 601 808,11

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr 31. Zadania w obszarze pomocy i wsparcia zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym w roku oceny

WYSZCZEGÓLNIENIE
Realizacja zadań publicznych wyłonionych w otwartych konkursach ofert na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym
Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym
Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy typu A dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz typu C dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych
Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy (typ B) dla osób niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym
Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania
Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania chronionego treningowego dla osób usamodzielnianych
Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania chronionego wspieranego dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn
Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa mieszkania chronionego wspieranego dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet
Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym
Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi
Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Tarnowa ogrzewalni
Dożywianie uprawnionych klientów Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w formie posiłków gorących jednodaniowych
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej (2 umowy)
Prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki oraz udzielenie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej
Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych – prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego
Prowadzenie Międzyzsielowych Centrów Aktywności Senioralnej (5 umów)
Powierzenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert na podstawie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
„Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców Tarnowa”

²⁰ W tabeli uwzględniono placówki pomocy społecznej oraz placówki realizujące działania w zakresie pomocy i wsparcia funkcjonujące na terenie GMT.

„Tarnowskie Centrum wsparcia Rodziny – 2023”
„Po prostu rodzina”
„Piórkiem i pędzlem malowane - kontynuacja”
„Jedziemy na Senioriadę'23!”
„Świąteczne warsztaty integracyjne 2023 – Krzyskie Świąta”
„Wsparcie rodziców (opiekunów) osób ze spektrum autyzmu”

Źródło: opracowanie własne

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest bardzo korzystna nie tylko dla miasta, ale również dla mieszkańców. Organizacje, realizując zadania należące do gminy, wzbogacają atrakcyjność oferowanego wsparcia, przez co mieszkańcy mają większy wachlarz usług, z których mogą korzystać i wsparcie dociera do większej liczby osób. Dzięki temu GMT wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców, umożliwiając im korzystanie ze wsparcia, jakiego potrzebują w codziennym życiu.

W 2023 r. Gmina Miasta Tarnowa ściśle współpracowała z licznymi organizacjami pozarządowymi, współfinansując ich działalność, co dawało możliwość udoskonalania systemu wsparcia w mieście Tarnowie. Współpraca ta była kontynuacją wieloletnich doświadczeń z podmiotami, jak również pojawiły się nowe organizacje, z którymi gmina podjęła współpracę dla dobra mieszkańców.

14. WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE

Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Miasta Tarnowa za 2023 rok została przygotowana głównie na podstawie danych zebranych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie na potrzeby sprawozdania MRiPS-03. Analiza tych danych pozwala na monitorowanie sytuacji lokalnej w obszarze pomocy społecznej. Dokument ten stanowi jednocześnie bazę do zaplanowania budżetu w zakresie polityki społecznej na kolejny rok.

Zaprezentowane dane prowadzą do przedstawienia poniższych wniosków i rekomendacji.

Najważniejsze wnioski wpływające z analizy zebranego materiału za rok oceny

1. Spada liczba urodzeń tarnowian i tym samym dynamicznie i systematycznie maleje liczba ludności miasta Tarnowa. Związane jest to również z migracjami zewnętrznymi oraz zagranicznymi, jak również brakiem meldowań się osób, które zamieszkują na terenie miasta Tarnowa.
2. Spada liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, natomiast wzrasta w wieku poprodukcyjnym.
3. Obserwowany jest coraz bardziej dynamiczny proces starzenia się społeczeństwa powoduje, że wzrasta zapotrzebowanie na różne formy wsparcia skierowane do seniorów.
4. W porównaniu do roku 2022 spadła liczba osób bezrobotnych zarówno ogółem, jak i długotrwale bezrobotnych, natomiast zwiększyła się grupa bezrobotnych z prawem do zasiłku.
5. Zmniejszył się wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej.
6. Wzrosła liczba mieszkań komunalnych, a tym samym zmniejszyła się kolejka osób oczekujących na wynajem lokali z zasobów GMT.
7. Spada liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej.

- Spadek odnotowano również w grupie osób długotrwale korzystających ze świadczeń.
8. Odnotowano znaczny wzrost zasiłków stałych, które zostały wypłacone uchodźcom wojennym z Ukrainy.
 9. Zaobserwowano występowanie trudności w funkcjonowaniu społecznym i zawodowym obywateli Ukrainy przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
 10. Dalszy spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej przy utrzymującej się dużej liczbie osób korzystających długotrwale ze świadczeń pomocy społecznej
 11. Głównymi powodami udzielenia pomocy rodzinom były długotrwała lub ciężka choroba oraz ubóstwo i niepełnosprawność. Trend ten utrzymuje się niezmiennie w ostatnich latach.
 12. Wypłacono mniej zasiłków okresowych. Spadek również w zasiłkach celowych.
 13. Wzrosła liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.
 14. Rośnie zapotrzebowanie na przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny, a także na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki w ramach środków z PFRON.
 15. Znacznie wzrosły wydatki na zadania w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.
 16. Odnotowano spadek liczby osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.
 17. Występują trudności osób młodych w tworzeniu pełnego, stabilnego systemu rodzinnego, w którym mogłyby wychowywać się małe dzieci w poczuciu bezpieczeństwa.
 18. Obserwowana jest niska motywacja mieszkańców do podejmowania działań zmierzających do wywołania pożądanej zmiany, tj. usamodzielnienia się pomimo zdiagnozowania trudności w funkcjonowaniu, w tym niskich kompetencji rodzicielskich, nieracjonalnego dysponowania dochodami.
 19. Wzrost liczby osób z zaburzeniami psychicznymi lub chorobami psychicznymi, które nie wyrażają zgody na współpracę w zakresie leczenia i terapii, a także osób wymagających umieszczenia w domu pomocy dla osób przewlekle chorych psychicznie.
 20. Zmniejsza się liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w związku ze wzrostem najniższego wynagrodzenia i brakiem zwiększenia progu dochodowego uprawniającego do przyznania świadczeń rodzinnych.
 21. Spada liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
 22. Rośnie liczba gospodarstw domowych pobierających dodatki mieszkaniowe.
 23. Spadają wydatki na zadania z zakresu szeroko pojętej polityki społecznej, co spowodowane jest przejęciem realizacji części zadań przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (wypłata świadczenia wychowawczego 500+).
 24. Koszty realizacji poszczególnych działań z roku na rok ulegają zwiększeniu, co spowodowane jest wzrostem kosztów życia i ubożeniem społeczeństwa.
 25. W związku z programem „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz opieką wytchnieniową maleje zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze.
 26. Liczba osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej utrzymuje się na stałym poziomie, ale rośnie liczba osób wymagających skierowania do domu pomocy społecznej o profilu dla osób przewlekle chorych psychicznie.
 27. Rośnie zainteresowanie pomocą w formie skierowania do mieszkań wspomaganych.

28. Pomimo wyższych planowanych wydatków na zadania z zakresu polityki społecznej nie zabezpieczają one w pełni potrzeb na realizację tych zadań. Przewiduje się wystąpienie braków m. in. na realizację wypłat dodatków mieszkaniowych, opłacenie kosztów pobytu mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów, realizację zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rekomendacje i planowane kierunki działań w 2024 r.:

1. Dalsza rozbudowa wsparcia psychologicznego, psychoterapeutycznego i psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży, a także dorosłych w związku ze zwiększającym się z roku na rok zapotrzebowaniem na tego rodzaju wsparcie.
2. Kompleksowe wsparcie rodzin wieloproblemowych poprzez podejmowanie działań z zakresu polityki prorodzinnej zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym.
3. Stwierdza się konieczność zapewnienia opieki oraz organizowania wolnego czasu seniorom, których liczba systematycznie rośnie.
4. Kontynuacja działań mających na celu poprawę bazy dydaktyczno-wychowawczej szkół.
5. Występuje konieczność zapewnienia wsparcia i pomocy asystenta rodzinom przeżywającym problemy opiekuńczo-wychowawcze. Zważywszy na wymierne efekty pracy asystenta z rodzinami oraz wzrost liczby osób zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem rodziny konieczne jest dalsze zapewnienie środków na realizację zadania oraz zwiększenie liczby etatów.
6. Potrzeba zapewnienia ciągłości działań podejmowanych na rzecz osób bezdomnych. Problemem dla miasta Tarnowa jest bezdomność oraz prowadzenie tułaczego trybu życia przez osoby bezdomne. Zjawiska bezdomności nie można całkowicie zlikwidować, ale można je ograniczać. Największym problemem jest zapewnienie pomocy osobom bezdomnym wymagającym pielęgnacji i opieki w związku z przebytymi urazami lub chorobą. Problem ten dotyczy zarówno służb społecznych, jak i służby zdrowia. Rozwiązaniem w tym zakresie może być schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub zwiększenie liczby mieszkań wspieranych.
7. Wspieranie rodzin w działaniach mających na celu przeciwdziałanie przemocy.
8. Pozyskanie zawodowych rodzin zastępczych, które obejmą opieką dzieci wymagające umieszczenia w systemie pieczy zastępczej.
9. Rozwój pieczy zastępczej celem zapewnienia odpowiedniej opieki i wychowania dzieciom oraz propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
10. Utrzymanie obecnej liczby koordynatorów pieczy oraz w miarę potrzeb zwiększenie liczby etatów.
11. Nawiązanie współpracy z placówkami medycznymi celem zabezpieczenia miejsc w specjalistycznym leczeniu dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych na terenie miasta Tarnowa.
12. Dalsze działania w zakresie wdrażania procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, tak by jak najdłużej utrzymać mieszkańców w swoich środowiskach, gdzie czują się najlepiej, a tym samym ograniczać liczbę osób w placówkach całodobowych.
13. Dalsze organizowanie wsparcia na rzecz dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu oraz zespołem Aspergera.
14. Istotne jest wypracowanie i wdrożenie form wsparcia dla osób dorosłych ze spektrum autyzmu.

15. Konieczne zwiększenie dostępu do logopedów dla dzieci z zaburzeniami w komunikacji.
16. Istotna jest dalsza aktywizacja osób bezrobotnych, w tym również beneficjentów systemu pomocy społecznej.
17. Niezbędne jest wdrażanie programów mających na celu pomoc w zatrudnianiu osób 50+.
18. Podjęcie działań na rzecz powstanie domu pomocy społecznej dla osób przewlekle chorych psychicznie.
19. Kontynuacja dalszego wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych poprzez utrzymywanie, finansowanie działalności Zakładu Aktywności Zawodowej, Subregionalnego Centrum Wsparcia, Środowiskowych Domów Samopomocy oraz Domów Pomocy Społecznej.
20. Kontynuowanie działań na rzecz rozwoju mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego.
21. Zapewnienie dalszego wsparcie osób niepełnosprawnych w rosnącym zapotrzebowaniu na przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny, a także na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki.
22. Kontynuacja aktywności projektowo-konkursowej mającej na celu zdobywanie nowych środków w obszarze pomocy społecznej.
23. Dalszy rozwój współpracy organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3, ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach zadań realizowanych w obszarze pomocy i wsparcia.
24. Utrzymanie zasobów kadrowych CUS na poziomie zabezpieczającym realizację wszystkich zadań określonych w ustawach szczegółowych z obszaru pomocy społecznej i polityki społecznej.
25. Dalsze podnoszenie kwalifikacji pracowników CUS poprzez umożliwienie im uczestnictwa w szkoleniach, warsztatach, wizytach studyjnych, w związku z czym w budżecie gminy winny być zabezpieczone środki finansowe na ten cel.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie „Oceny Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa za 2023 rok”

Zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby te obejmują infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena zasobów pomocy społecznej obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Ponadto, zgodnie z art. 16a ust. 4 wspomnianej ustawy, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego – w przedmiotowym wypadku Prezydent Miasta Tarnowa – przedstawia co roku do 30 kwietnia Radzie Miejskiej w Tarnowie, a do dnia 30 czerwca Sejmikowi Województwa Małopolskiego, ocenę zasobów pomocy społecznej.

Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok 2024.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	
Data dokumentu	0001-01-01
Organ wydający	Rada Miejska w Tarnowie
Przedmiot regulacji	w sprawie „Oceny Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasta Tarnowa za 2023 rok”
Identyfikator dokumentu	208B4D98-64B8-466A-B0D5-B663D0B5EF5E

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1895295255
Numer seryjny	5D2E243A6E2757E80E787ECF3551A8E8
Osoba podpisująca	Dorota Krakowska
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	06.03.2024 14:38:47
Zakres podpisu	Kontrasygnata - z wyłączeniem daty i numeru
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL
Podpis:	
Sygnatura	Signature-1385213164
Numer seryjny	5C622B039B6A7D6F19F8A3112892DFE5
Osoba podpisująca	Beata Baran
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	06.03.2024 14:55:18
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL
Podpis:	
Sygnatura	Signature-1677876552
Numer seryjny	73C49F7E9CCE101574831FF4402115F2
Osoba podpisująca	Halina Małgorzata Tokarz-Jarosz
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	07.03.2024 08:16:13
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL
Podpis:	
Sygnatura	Signature-922855511
Numer seryjny	7B5C16AD14C8EA679E39E7298D15CCD8
Osoba podpisująca	Roman Ciepiela
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	07.03.2024 08:42:16
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL